

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P.XLII Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ

— 1985 —

JUNE No. 6 VOL. XLII

ЗМІСТ

М. Голод. Купальське.....	1
Н. Дейчаківська. Юрій Федькович — Буковинський соловій.....	2
О. Мостович. Сліди (Оповідання).....	5
Х. Годів-Юзич. Калейдескоп жіночого життя.....	7
Л. Мичковська. Враження з перебування над Чорним Морем.....	8
УМ: Український Музей: загально-національний чи льокална установа?.....	10
Пожертви.....	31
А-Г. Горбач. Пам'яті Надії Суровцової.....	11
СФУЖО. Градиційний баль української преси.....	12
Вісті з Централі	
Л. Черник. Перегляд праці Суспільної Опіки США за 1984 рік.....	13
Фонд ім. О. Лотоцької.....	14
На Стипендійну Акцію США.....	15
М. Богачевська-Хомяк. Думки в Конгресі.....	15
Конкурс Фонду США ім. Еви Сташків.....	16
Our Life	
Equality, Development and Peace.....	17
М. Baczynsky. <i>About Women</i>	18
М. Bohachevsky-Chomiak. UNWLA helps host Senate Reception.....	20
UNWLA'S Welfare Program.....	21
Scholarship Competition.....	22
N. Duma. The Green Thumb — African Violets.....	22
Cooky's Corner. Creamy Lemon Chiffon Pie.....	23
Т. Богданська. На протязі 25 літ.....	24
Хроніка. Округа Нова Англія.....	27
Дописи відділів.....	28
Річні збори.....	30
Пресовий фонд.....	35
Посмертні згадки.....	36

ГОЛОВНА УПРАВА США РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

108 Second Ave.

New York, N. Y. 10003

Tel. (212) 533-4646

Редактор Ольга Лісківська

Tel. (212) 674-5508

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Редактор — Ольга Лісківська
 Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
 Мовна редакція — Наталя Ливицька-Холодна

На обкладинці: Осип Юрій Федькович

Cover: *Osyur Jurij Fedkovych*

*Знімки Ю. Федьковича з Календаря "Просвіта" 1929 р.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices"

Copyright 1983 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
 International Copyright Secured — All Rights Reserved

Published in U.S.A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця для справ зв'язків
Олена Мельничук	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англійська секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірена Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Бойко	— виховна
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Надія Савчук	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ольга Тритяк	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чікаго
Еастасія Матвієнко	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Дана Чехович	— членка
Евгенія Новаківська	— членка
Ольга Літелло	— заступниця
Леся Гой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА

"НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

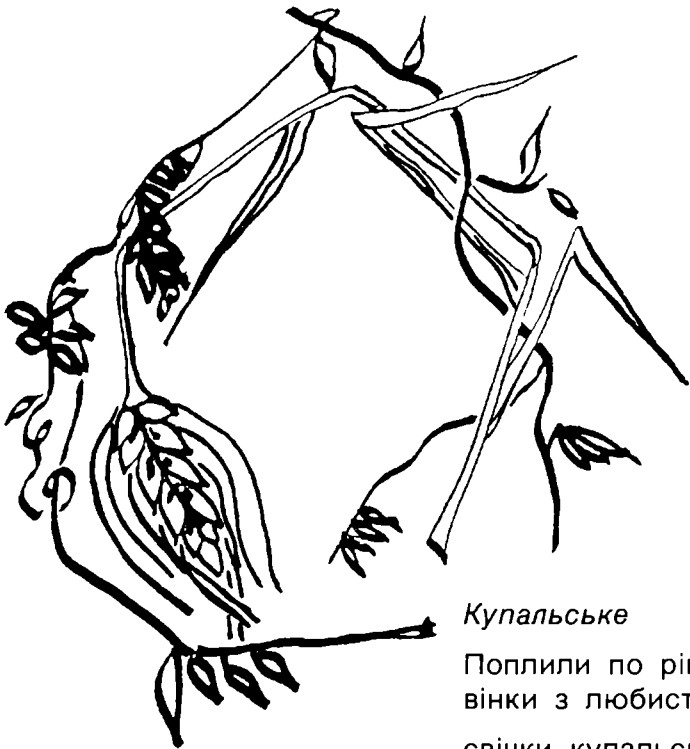
"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2.
 France

НІМЕЧЧИНА:

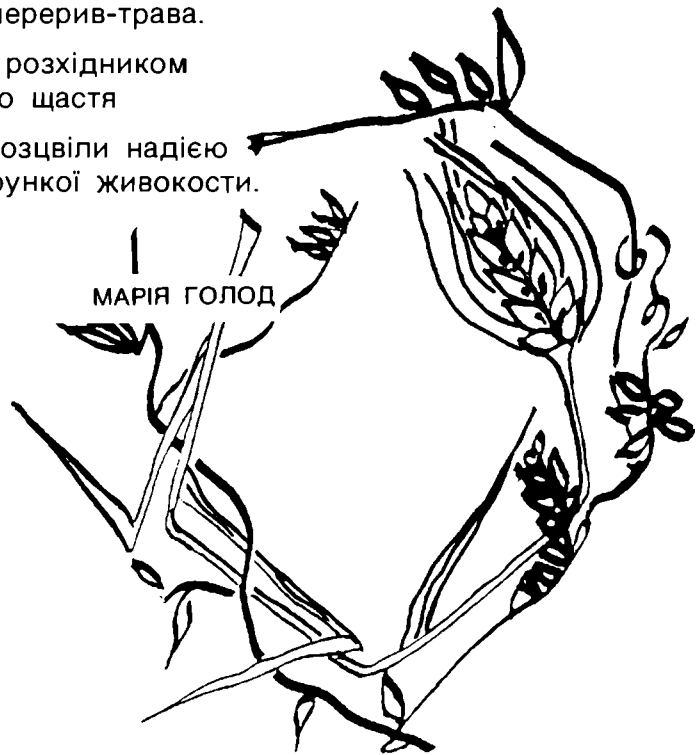
Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

Купальське

Поплили по ріці життя
вінки з любистку і васильків
свічки купальських чарів
вигоріли дотла
розрісся при дорогах
полин гіркий розлуки
послалася незгодою
зздрісна перерив-трава.
Але поміж розхідником
навроченого щастя
блакитно розцвіли надією
дзвінки стрункої живокости.

МАРІЯ ГОЛОД

Із збірки "Чотири Пори Року" Поезії 1972-1976.
Марія Голод. Сучасність, 1978.

Юрій Федькович — Буковинський соловій

Осип Юрій Федькович
Osyp Jurij Fedkovich

Подібно як І. Котляревський на Наддніпрянщині, як М. Шашкевич в Галичині, так і Юрій Федькович на Буковині — започаткував у кінці 50-тих років 19-го століття процес культурно-національного відродження народу, з якого вийшов.

Словами Л. Білецького ..."Федькович передовсім поет, далі борець за національні ідеали Західньої України, борець за народній добробут на Буковині, творець дитячої і народньо-популярної літератури, захисник народньої української мови, української школи, співець гуцульської долі, популяризатор пісні, казки і легенди, гуцульської країни, героїзму її народніх борців співець краси чарівних гір, голубого неба, темного бору, казкових скель, таємничо-шумних сосен і смерек, кольоритної ноші та буйної вдачі й душі свободолюбивого гуцульського племені".

Буковина за княжих часів входила в склад українських земель. У 13-му столітті зайняли її татари, потім румуни. У 16-му столітті разом із Волощиною попала вона під турецьку займанщину. Аж в 1775 р. дісталася вона Австрії, політикою якої було придумувати національну свідомість буковинців насадженням німецьких колоністів цілими селами, а також фаворизуванням чужинців (румунів, поляків, жидів) бо так було легше втримувати владу ("діли і пануй") і визискувати українське населення. І хоч Цісар Йосиф II зніс підданство і старався ввести народню освіту, то школи постали, але тільки німецькі та румунські. Щойно в 1868 р. почало розвиватися українське шкільництво.

В таку добу, а саме, 8-го серпня 1834 р. народився Осип Юрій Федькович, в селі Сторонці-Путилові в родині здібного і спольщеного шляхтича Адальберта Гординського де Федьковича і вдови по священникові, Дашкевичевої. Сина охристили у латинському обряді й назвали Осип Домінік. У дитинстві найбільший вплив на хлопця мала його старша сестра по матері, Марійка, яка запалила в нього любов до народньої творчости. "Моя старша сестра знала незчисленні казки та пісні руськонародні..... я, хлопчиком будши, раз-у-раз при ній ся забавляв і всі такі співанки та казки переймив" — писав пізніше Федькович.

Федькович глибоко і болуче відчував національний та соціальний гніт свого народу і тому кинувся невтомно працювати, уживаючи свого таланту, щоб розбудити в народі свідомість і піднести стан освіти.

В 1848 р. Федькович був свідком селянського повстання у рідному селі Путилові, під проводом Лук'яна Кобилиці, яке закінчилося невдачею. Після жорстоких катувань Кобилицю, в кайданах, австрійські жандарми погнали через села і містечка Буковини, а вслід за ним народ творив пісні й перекази про подвиг свого героя. В історичній поемі "Лук'ян Кобилиця" поет пише:

"... обізвався Кобилиця: гори мої сині
Або я вас вирятую, або за вас згину".

Після поразки повстання, в якому брав участь теж старший брат поета, Іван, Юрій Федькович подався 15-літнім юнаком на Молдавію ..."так пішов я в світ широкий за кавалком хліба" — де працював у землері і де познайомився і здружився з німецьким малюнком і письменником Роткемом, за якого порадою почав писати вірші німецькою мовою.

Але з туги за рідною землею повернувся до Чернівців і в 1852 р. змушений своїм батьком, вступив до війська, де втратив 10 років свого молодого життя. У війську, хоч сам став старшиною, обороняв покритих і тут (до речі в Італії) почав писати українською мовою, оспівуючи долю і кривди звичайного українського вояка, роблені австрійською військовою владою. Тут у Федьковича зростала і мучила туга за рідним краєм та досада, що українська молодь пропадає за чужі інтереси. В поемі "Новобранчик" поет пише:

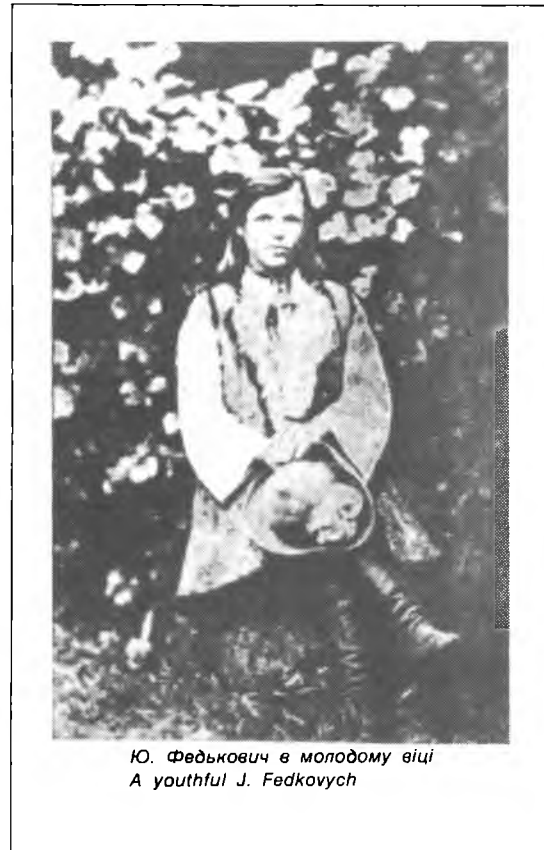
"...А мусимо гинуть, то будемо гинуть,
Але не під лозовиною, в німецькій неволі:
За рукський Край загинемо,
За руськую волю"

Ю. Федькович у Гуцульському одязі
J. Fedkovych in Hutsul costume

Будучи у війську, поет одержував час від часу книжки й журнали від своїх друзів і в такий спосіб вперше познайомився з Шевченковим "Кобзарем". Шевченкова творчість зробила на Федьковича велике враження. Писав він до приятеля після прочитаного: "нема в нас сонця, як Тарас, нема місяця, як Квітка, і нема зіроньки як наша Марковичка" (поет мав на увазі Марка Вовчка). Федькович до тієї міри захопився Шевченком, що деколи прямо наслідував Шевченків стиль.

У 1863 р. Федькович покинув ненависний вояцький однострій і вернувся до Путилова, допомагати

Ю. Федькович в молодому віці
A youthful J. Fedkovych

матері на господарстві. Від того часу він завжди одягався в гуцульський одяг, а також тоді прийняв ім'я Юрій і православну віру і цілковито віддався своєму народові як поет, як громадський діяч і згодом, як шкільний інспектор. Також став редактором видань "Просвіти" і газети "Буковина". У школах Юрій Федькович вів боротьбу за українську мову і з тією метою складав шкільні підручники, буквар, книжки для молоді і селянських дітей. Він боровся проти москвофільства, як теж проти німецького асиміляційного тиску. У вірші "В день скону Батька нашого Т. Шевченка" ось як висловлюється поет:

"О, Москво, мати ти всіх лих,
О, Москво, ти несиш крові,
Крові пророків і святих,
І праведних святої крові.
Вже переповнилася чаша,
Уже небесний великий Цар
Мсти ангелу подає погар
Розсипать над тобою кару!"

Або у вірші "Страж на Русі":

"А білий цар, як злий стоїть
Та рад би жертви цілий світ,
Та рад би разом всіх слов'ян
Закути у один кайдан".

Кінцеві роки свого життя провів поет у Чернівцях і там помер 11-го січня 1888 р.

*Хата-господарство в Путилові, де жив Федькович.
Fedkovych's homestead in Putylov.*

Іван Франко так оцінив творчість Федьковича: "Федькович се талант переважно ліричний, всі його повісті, всі найкращі його поезії навіяні теплим індивідуальним чуттям самого автора — всі схожі на частки його автобіографії — так і здається, що автор співає і розказує всюди про те, що сам бачив, сам найглибшими нервами душі прочув і в тім іменно лежить чаруюча сила його поезії, доки живе наша мова. Федькович вложив в свою поезію найкращу частину своєї душі, а така поезія не вмирає, не пропадає". У поетичній творчості Федькович поєднував впливи західньо-європейського романтизму з буковинським фолкльором. В основі його ритміки й образів лежить народня поезія. Його особливо цікавили гуцульські легенди. В поемі "Довбуш" він відтворює легендарну постать цього провідного опришка, який мститься за кривди свого упослідженого народу. Багато віршів Федьковича стали народніми піснями, як, "Як засядем браття коло чари", "Гуляли", "Окресни, Бояне!" й ін. Поет сам часто, дуже вдало підбирав мелодії до своїх віршів. Дослідники кажуть, що Федькович навмисне ділив свої вірші: для читання і дня співу.

Федькович теж розумів важливість значення театрального мистецтва. В листі до приятеля у 1867 р. писав: "Що з нашим театром? Ще не ожив? Робіть, що робите — бо его конче нам треба". Своїми п'єсами "Довбуш", "Керманич", "Богдан Хмельницький", "Так вам треба" й ін. та перекладами Шекспірових "Макбета" та "Гамлета" Федькович старався створити відповідний репертуар для театру.

Більшість прозових творів Федьковича розкривають буйний світ гуцульського життя, напр. "Хто винен?", також теми нещасного кохання — "Люба — Згуба", "Серце не навчити", "До неї", "Шипітські берези" та ін. Також в повістях описана австрійська військова примусова служба гуцулів, як "Сафат Зінич", "Штефан Славич", "Таліянка" та другі. Леся Українка так оцінює прозову творчість Федьковича: "Федькович насвітлює в художній формі спогади з юности, вояцькі походи і картини побуту; все проникнуте теплим і глибоким почуттям, любов'ю до відображених людей і природи. Своім гарним, чисто — народнім стилем нагадує повісті Марка Вовчка. Можна сказати, що кращого стиліста за Федьковича не було й нема серед буковинських і галицьких письменників і в загальному твори Федьковича можна поставити поруч з кращими взірцями української, а то й позаукраїнської народньої літератури".

В 1886 р. в Чернівцях було відзначено 25-літній ювілей літературної діяльності Юрія Федьковича. Відповідаючи на привітання, поет говорив: "... коли моя праця на що придалася, то прийміть увіренне, що я і дальше буду трудитися на рідній ниві і що я готов все моє принести на вівтар матері — Русі, на вівтар людськості". Федькович змагав до об'єднання і волі цілого українського (тоді 'руського') народу. В редактованій ним газеті "Буковина" він писав: "хто ся стидає і відрікає свого руського імени, той стидається своєї матері, свого батька. Такий чоловік гірший мерзеного звіра, що не має чоловічого розуму і почуття свого народу". Або ось інші рядки в тій же "Буковині". "Ми мусимо раз на завжди покинути наш смішний і для нас погубний сепаратизм і мусимо почати жити як би одним духом і одним тілом із прочим руським народом". Ось висловлена його концепція одної великої Русі-України:

"Я люблю мою Русь-Україну
Я вірю в єї будуччину,
В тій-то надії я живу і умру."

На надмогильному пам'ятнику буковинського соловія в Чернівцях викарбувані останні рядки вірша "На скін Тараса Шевченка":

"Спи ж Ти, руський соловію
Я за Тебе тужу,
А як тутки зазоріє,
Я Тебе пробуджу."

Себто, поки Шевченкове слово ще не дійшло на Буковину, він буде за нього співати — а коли нарід буде визволений і свідомий — Шевченко займе своє місце.

СЛІДИ

... В німецьких таборах згинуло немало українських жінок і дітей, а про них чомусь мало згадується. Хай цей спомин буде квіткою в їх пам'ять!

Сорок літ, це атом у календарях вічності, але доля нашого земного буття, який же це довгий шлях, ще й засіяний щедро-густо зерном терпіння. А як і бували проблиски сонця, спомини вертаються чомусь більш уперто до днів болю і скорбот, наче шукали б у них якогось особливого гарту, якоїсь дивної сили, що допомогла б перетривати пекло й донести в світ волі цілу несплямлену й непродану душу.

Багато зим лишало на снігу сліди, але вони зникали в заметах життя. Вітри розвівали їх по світу, а весни вкривали їх усе новим і свіжим цвітом. Проте є сліди з-перед сорока довгих літ, незатерті ні часом, ні життям, сліди одної хресної дороги.

Збиті чвірками, покриті лахміттям, живі ще людські кістяки міряли свій, для багатьох останній, шлях серед січневої хуртовини 1945 року, залишаючи за собою долину сліз і крематорій, горезвісний Авшвіц. Відгуки східного фронту ставали все ближчі й виразніші. Тому похід, гнаний розлюченою сторожею, посувався прискішеним темпом, наче військом при відступі. Може й надія гнала всіх отих нещасних вперед, надія на чудо порятунку. А між ними молоді й старі, чоловіки й жінки, всі виснажені голодом, недугами, биттям, страхом. Біль і втома, підкошували ноги, мороз сік лице й груди, а йорданська зимова ніч блищала зорями, вказуючи мандрівникам дорогу на захід.

І було щось біблійно-апокаліптичне в образі отих тисяч приречених. Ні, було в них щось з Голготи, і хто вмів дивитися очима душі, мусів додати в кожного з них на спині хрест, тяжкий хрест. Несли його й ті, що вірили в Ісуса, і ті, що його відкинули, і ті, що його не знали.

Серед нічної тиші пролунали стріли, а за ними другі й треті. Похід зашумів, занепокоївся, але довга валка посувалася вперед, а її початок і кінець розпливались у темні ночі. Аж на зорі, як почав обрив сіроти, очам до краю втомлених та перемерзлих в'язнів явився приголомшливий образ. Уздовж шляху, в ровях лежали сотки тих, що їх за втому, за сповільнену ходу без милосердя розстрілювано. На білі їх лица лягла вже вічність, а з нею мир і всепрощення. І здавалося, що вони дивляться з того берега з жалем і смутком на тих, що їм ще було дано йти далі. Лише багряні сліди невинної їх крові червоніли на непорочно білій скатерті снігів якимсь особливо пекучим болем, не так

скаргою чи докорами, як німим свідоцтвом невимовної людської драми.

Під вечір, як почали знемагати вже й найсильніші, колони задержалися на нічліг десь серед селянських забудовань. Задубілі ноги, закростенілі руки в'язнів грілися коло теплої шкіри корів, телят, коней. Якою ж шляхетною виглядала тоді ота тиха скотина, що гляділа здивовано на непрошених гостей, ogrіваючи їх теплом свого віддиху. Не слід кривдити звірину, пришиваючи їй ім'я людським катом.

На досвідку похід страдників рушив у дальшу, незнану їм путь. В одній з чвірок ішли дві сестри. Одна кашляла сухим, уривчастим кашлем, а друга кульгала на зранену ногу. Переживши, мов чудом, усю каторгу Авшвіцу, проходили вони й тепер спільно цей новий етап мучеництва.

"Обіцяй мені, Оленко, що й не оглянешся, як я впаду, а підеш далі бо в'ють і тебе. Там наші рідні чекають хоча на одну з нас. Обіцяй мені, обіцяй мені!"

Але Оленка не обіцявала, а закинувши Марусину руку на своє плече, тягнула сестру вперед і шептала їй щось крізь кашель, але вітер розвівав її слова ген по засніжених полях. Яка шкода, що ніхто їх не чув, тих тихих, ніжних слів. О ні, не про голод і тиф Оленка говорила, не про вогні крематорій, не про биття та страх, навіть не про гідність, що її зуміли мужньо відстояти оці дві молоденькі сестри в Дантовому пеклі Авшвіцу.

Оленка говорила про весну й квіти, про любов і Воскресіння, про волю. "Бачиш їх, Марусю, оці червоні сліди край дороги. На них, обіцяю тобі, що не лишу тебе, що ми дійдемо цілі й живі до волі-вольності, що будемо ще радіти життям і розказувати колись нашим дітям, за що ми боролися".

"Цієї ночі я мала добрий сон, віщий сон. Тато прийшов до нас, у золотих своїх ризах, з хрестом у руці. Приголубив нас, перехрестив і полив на мої груди та на твою ногу свяченої Йорданської водиці. Мені так легко стало дихати. Я хотіла йому розповісти про все, що ми перетерпіли, але він усмінувся і образ його розплився в імлі. Ми переживемо це лихоліття, Марусю!"

Але Марусині сили канули, а кожний крок палив нестерпним болем. Хода її сповільнювалася, десь над головами звучали зловісні стріли смерті, а люті голоси сторожі зближались, кріпшали. І тоді, як зда-

валосся, що ось-ось забабряніють сліди сестриної крові на білому снігу, рознеслося голосне "гальт" і серед засніжених піль з'явилися вагони вантажного поїзду. Якою ж спасенною ласкою здавалися тепер утомленим мандрівникам ці брудні, відкриті вагони. Але радість-ілюзія скоро розвіялася. Коли поїзд рушив, а льодова струя січневого повітря вдарила по головах та грудях нужденно зодягнених пасажирів, кожний знав, що це буде друге падіння під хрестом. Вітер різав льодом і прошивав до кости, помарнілі постаті, а вони, притулені один до другого з жовтими обличчями й погаслими очима слухали стукоту залізниці й хилилися від подуву зими, як степова трава, поволі засинаючи та відлітаючи в кращі теплі краї.

Марусина нога на диво покращала, але Оленчини груди грали й гуділи як паротяг, а кашель її, звичайно сухий і уривчастий, звучав тепер якимсь особливо гострим тоном. Маруся дивилася з тривоги на сестру. "Присягни мені, Марусю, що не плакатимеш, як я тут замерзну, що підеш даліше, що збережеш своє молоде життя. Ти знаєш, що тато і мама цього не пережили б. Хай хоча одна з нас зістане в живих. Присягни мені, сестричко!"

Але Маруся не присягала, а стягнувши з себе старий подертий шалик, обвивала Олесину шию і наказувала їй не віддихати глибоко оцим льодовим повітрям.

"Глянь Оленко, на цих двох старших людей біля нас. Їхні очі дивляться вже з тамтого світу, вони вже допили свою чашу, вони вже в Бога. На них присягаю тобі, що не може й мови бути, щоб я тебе залишила. Ми мусимо пережити, перебороти це пекло, показати ворогові, що ми сильніші за нього. Не даймося, Оленко, злій долі!"

Маруся ще щось шептала сестрі, але поїзд заглушував її слова. А шкода, що їх ніхто не чув, бо вони були сильні й тверді, як правда. Ні, не про весну й квіти, не про любов і красу вона говорила, а кричала проти вітру про вогні крематорій, голод, тиф, биття і кривду, про месників, про Божий суд. Слова її, гарячі й мужні, топили сльози й будили замерзаючу сестру від білої смерті.

Обидві вийшли з поїзду мерців живі, залишаючи за собою закостенілі тіла з очима повними співчуття для тих, що йтимуть далі. І знову ж чвірки і дальший марш, але колона вже коротша, багато коротша.

Під вечір похід зупинився перед брамою табору

Мавтгавзен. Де ж тут узяти вільного місця на стільки нових жителів? Вигуки, запити, непевність, і мороз, тріскучий мороз. Врешті брами відкрилися і новий ясир заповнив майдан.

Минали години, довгі й пронизливі, як вічність. До краю вичерпані в'язні заточувалися і падали в сніг мов те осіннє зів'яле листя. З юрби почувлися голоси самооборони, самозбереження: "Не спати, за жадну ціну не засинати, встояти на ногах, не лягати на землю, рухатись, топтати ногами сніг, вправляти кожним фібром тіла, не дрімати, не спати, жити, жити!" Але втома — несамовита, а сон — одинока потіха, тиха пристань, від терпінь, від мук...

Як сходило раннє сонце й прозвучав заклик до купелі, прийшлося переступати нові сліди, нове щедre людське жниво, що його скосила довга зимова ніч. Перед дверима парні дано приказ стягнути всю свою одягу й взуття і один за другим прямувати до гарячої купелі, а після неї, ще вогким та голим-босим, шукати призначених бараків та нової одягу.

(І Тебе, Христе Наш, обнажували й били, і вінком терновим голову Твою святу калічили, і на хрест нагого й босого прибивали, і кликали, і смерті Твоїє очікували!)

Ця купіль і все, що після неї слідувало, стало остаточною Голготою. Як запала ніч, з бараків розносилися всі симфонії світу — кашель, харчання, задуха, гарячкове маячіння та всі інші симптоми легеневого запалення та приспіненого, тим разом уже гарячого, кінця. Це було третє падіння під хрестом. Ті, що й його пережили, були справжніми вибранцями ласкавої долі.

До них належали й дві сестри. Пережили вони ще й дальші етапи, ще й інші табори. Тендітні, виморені голодом, їхні тіла нагадували вже тіні-привиди. Лише очі їх горіли вперто надією.

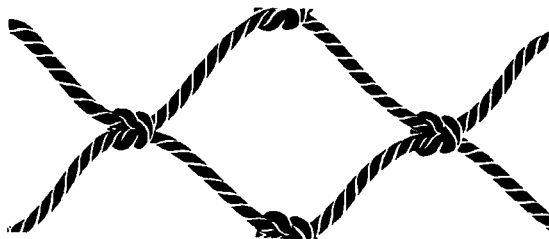
Війна добігала кінця. Танули сніги, а з ними й сліди диких звірів. Зелень перших трав лягала м'яко на австрійські гори й поля. Надходила весна, вертали птахи з вирию. Ще десь далеко гуділи літаки й демон війни догравав свій пекельний марш.

А як Ісус, Син Божий, воскресав із мертвих, перші американські танки в'їздили в брами табору.

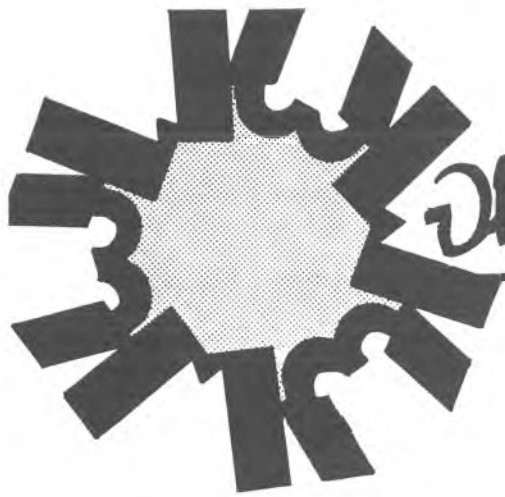
Христос Воскрес, Оленко!

Христос Воскрес, Марусю!

Дві пари великих карих очей гляділи назустріч кращій долі.

КАЛЕЙДОСКОП

Життя

УПОРЯДУВАЛА ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

УКРАЇНА

"Вогонь пам'яті" це новий фільм молодого режисера української студії хронікально-документальних фільмів, поета Михайла Саченка.

— Я ніколи не бачив на власні очі війни — говорить режисер.

— Читав про неї в книжках, бачив у фільмах. Найперше почув про війну з уст матері. Я схилив голову перед вами, Козари. У 11 столітті було засновано село Козари. Віками жило воно, аж доки не прийшли на древню землю гітлерівські нелюди 20 століття. 11-го березня 1943 року в село Козари ввійшов німецький каральний загін.

— Коли увірвались до нас у хату фашисти, — розповідає Марія Савосько — невістку мою відразу вбили. На моїх очах розстріляли сина, його трое дітей і брата. Хату спалили. А я поранена в плече, випозла з-під трупів, доповзла до городу й три дні пролежала в ямі, аж доки мене там не знайшли люди із сусіднього села ... село палало...

Символ вогню проходить через увесь фільм. Це — вогонь у печі — родинне вогнище; вогонь сонця і веселкових променів; жахливий вогонь війни та вічно живий вогонь пам'яті людської.

США

Наспіла сумна вістка, що в неділю 19-го травня ц. р. відійшла у вічність на 79-му році життя визначна баптистська діячка, мати пастора Георгія Вінса, **Лідія Вінс**.

Ціле своє життя вона присвятила для боротьби проти безбожжя і за права віри христової в Україні.

За її активну допомогу ув'язненим у 1970 р. Лідію Вінс заарештовано та засуджено на три роки каторги. За домовленням американського президента Дж. Картера, Георгій Вінс був переселений з

ув'язнення в Сибірі до США. А в червні того року Лідія Вінс прибула до Америки. Тут вона стала головою Закордонного Представництва родин ув'язнених. На цьому пості виконувала свої обов'язки аж до кінця свого шляхетного життя.

Великий похорон відбувся 22-го травня з участю представників з Німеччини, Голяндії, Канади та церков у США. Похоронено Лідію Михайлівну Вінс на цвинтарі в Елкгарті, Індіані.

* * *

Конференція — "Україна у Другій світовій війні", яка відбулася 4-8-го червня 1985 р. в Іллінойському Університеті в Урбані, була зорганізована українською науково-дослідною програмою при Іллінойському університеті. До програмової комісії входили такі професори: Степан Горак (Східно-Іллінойський університет), Тарас Гунчак (Ратгерс унів.), і Дмитро Штогрин (Іллінойський унів.). Офіційними мовами конференції були англійська й українська мови. У конференції взяло участь приблизно 100 людей, а з них 54 доповідачі, які прибули з університетів США, Канади, Австрії, Західної Німеччини, Швеції та Франції. Учасників вітав від Іллінойського університету К. Томас Евергарт і професори Р. Фішер, М. Галдін та Дм. Штогрин. Офіційна програма конференції мала 19-сесій. Між доповідачами знаходимо три жінки, які є членками СУА. Спомини та особисті спостереження доповідь **Оксани Соловей** "Харкків у 1941-1944 рр.". Про освіту та допомогову діяльність доповідала **Дарія Маркус** (Лойола унів.), "Школа й високошкільні установи в Україні, 1939-1945 рр."; **Марта Богачевська-Хом'як** (Мангаттенвіл коледж) — "Українська жінка під час Другої світової війни".

Конференція, дуже цікава, насвітлила багато подій корисних для нашої справи. Багато можна скористати з цієї конференції. Заохочую жіноцтво взяти участь у наступній.

Враження з перебування над Чорним морем та в дельті Дунаю

Відвідуючи рідних у Румунії, ми — себто я і мій чоловік — мали нагоду побувати й оглянути не лиш її столицю, Букарешт, знаний з передвоєнних часів як Париж Балкану, але й інші цікаві та привабливі місцевості тієї країни.

Після короткого побуту в Букарешті проводимо два дні в місті Брашові, розташованому в мальовничій гірській китловині, який був осередком німецького поселення ще в давніх часах і носив назву Кронштат.

З Брашова везе нас автобус до останнього етапу нашої подорожі — над Чорне Море, до курортної місцевості, положеної 40 кілометрів на південь від головної пристані Констанци, де затримуємося на шість днів. Покидаючи Брашов, удруге переїздимо південне пасмо чарівних Карпат, які своєю красою так дуже нагадують наші, й мимоволі нам задзвеніла в ушах відома й така зворушлива пісня "Карпати, Карпати, зелені Карпати". Поступово терен обнижується й ми в'їздимо на рівнину, яка простягається аж до Дунаю.

Врешті перед нами, дещо втомленими довгою їздою, відкрилося безмежне плесо синьо-сталевої води. Це — Чорне море, пояснює провідник і звук тієї назви якесь дивне, радістю сповнене, почування огортає наші серця. Море те вже бачив і плавав у ньому часто мій чоловік в іншій місцевості, і в нього пов'язані з ним спомини молодих літ. В мене, на вигляд моря, виринула ціла низка рефлексій і думок: це ж те саме море, яке обливає нашу Батьківщину з півдня, історія якої від сивої давнини так тісно пов'язана з ним. Як близько й одночасно далеко до тієї країни, куди покищо можемо тільки думкою злетіти. І дивно мені: те море зовсім не "чорне", таким буває тільки в час бурі й негоди. Тоді воно сердиться, і лютує, і пиниться, а його грізні хвилі темніють аж стають чорними.

Побережжя, забудоване численними готелями, разом з красою моря приваблює туристів. Заїздимо до модерного готелю, а точніше до комплексу трьох готелів, які елегантними терасами й численними сходами так пов'язані з собою, що немає потреби виходити на вулицю, щоб дістатися з одного готелю в другий. З вікна кімнати вигляд на те ж чарівне море.

Кожного дня в пополудневі години перебуваємо на пляжі й купаємось у морі, а пізніше пополудне й вечори залишаємо на проходи. А є тут куди проходжуватися! Довженні алеї зі струнками тополями, парки і прегарні доріжки з кущами різнобарвних троянд тягнуться кілометрами і примушують забути за втому.

А ранки? Які тут чудові соняшні ранки! Не знаю

точно в котрій годині в тому часі — це був липень — сходить тут сонце, але ще задовго перед п'ятою ранку, надворі ясний день. Вікна з бальконом звернені до сходу, а сонце своїм яскраво-золотим промінням пробивається крізь заслону вікон до кімнати і проганяє сон з очей. Небагато помагає накривало, бо "соняшні зайчики" й під нього дістаються й пестливо лоскочуть обличчя, заохочуючи встати з ліжка. Виходжу на балькон з якого видно безкрає море. Яке воно чудове в цю пору! Немов живе срібло хвилює ясноголубим відтінком та легко дрібними зморшками зливається в далині на небозводі з такої ж краски ранішнім небом.

Перебуваючи над Чорним морем, використовуємо рідкісну нагоду побувати й оглянути дельту Дунаю. Поїздка неблизька, тривала цілий день, тому автобуси виїздять уже в шостій годині ранку. Дорога веде мальовничою околицею до міста Тульча, де Дунай розгалужується на три рукави: один пливе зразу на північ, опісля спрямовує свій біг на захід і творить границю між УРСР і Румунією та носить назву Кілія; другий, Суліна, з рівним руслом, куди запливають великі морські кораблі, пливе прямо на схід; третій, який відгалужується недалеко за Тульчею, пливе в південно-східньому напрямі. Саме тим третім рукавом Дунаю, який носить назву св. Юрія відбувалася наша прогулянка.

Дельта Дунаю — це царство мочарів і плавнів, описана ще перед 2500 роками батьком історії, Геродотом, це земля, якою проходили армії перського короля Дарія, македонського Олександра Великого, римські легіони імператора Траяна та полки нашого славного князя Святослава Завойовника, в його походах на Болгарію й Візантію.

У Тульчі після коротких оглядин природознавчого музею, в якому познайомлюємося із зразками рослинного і тваринного світу дельти, всідаємо на невеличкий корабель і сімдесят кілометрів пливемо Дунаєм. На наше велике здивування й розчарування ми опинилися на посеред голубих, оспіваних численними поетами й композиторами, хвиль Дунаю, — тієї старовинної і другої щодо величини в Європі ріки, води якої від джерела аж до Чорного моря обливають береги вісьмох країн, а серед капамутних її вод. Очевидно, краска води залежить від погоди, однак через надмір опадів, вона не мала того кольору, який ми сподівалися побачити. Широка ріка виповнена по вінця водою. Берегів у нашому розумінні нема, такі вони плоскі й низькі, тільки похилі верби, пні яких майже до половини у воді, та гаї білих тополь визначають береги. Де-неде на підвищеному терені видніють серед зелені дерев села, з-поміж яких височіють церковні бані з

хрестами, які так дуже нагадують давно бачені картини рідних сіл.

За даними Енциклопедії Українознавства, на терені Добруджі проживає коло 25 тисяч українців, здебільшого якраз у дельті Дунаю. Це нащадки запорізьких козаків, які після зруйнування Січі 1775-го року подалися за Дунай на вільні й дикі землі Добруджі, що були під пануванням турецьких султанів. Знайшли більшу свободу й тут поселилися. Засновано було тут т. зв. Задунайську Січ, яка проіснувала майже п'ятдесят років. Сюди в першій половині XIX ст. раз-у-раз приходили втікачі з центральних земель України, рятуючись від кріпащини та рекрутчини.

Після тригодинної плавби кораблем переїдаємо в малі човни, чотири особи в кожному й весляр. Справжньою й неслуханною приємною несподіванкою було для нас почути українську мову, що нею розмовляли між собою веслярі-рибалки. Мова їх чиста, милозвучна з придніпрянським акцентом, надиво не засмічена чужими словами. На обличчі весляра в нашому човні радісне здивування, коли почув, що ми українці з Америки. "Невже ви розмовляєте по-нашому й живете в далекій Америці? — питався він зацікавлено. — І багато там вас? І хазяйка ваша — вказуючи на мене — теж з наших?" Ті щирі й безпосередні слова дзвеніли в наших вухах чудовою музикою, до глибини хвилювали душу. Під словом "наші" він розумів близьких його серцю й тієї ж національності, що й він, людей. Довідуємося з розмови, що в селищах, де живуть вони компактною масою, розмовною є виключно українська мова. А займаються вони передусім рибальством і веслярством.

І як болючий контраст насувалась сумна-невесела картина нашої еміграційної дійсності у вільному світі: тут над Дунаєм люди, предки яких понад двісті років залишили рідні землі, не втратили серед чужого довкілля своєї ідентичності, не втопилися в чужому морі та не соромляться свого походження, а там в позаморській еміграції пропадають вони часто вже в першій генерації...

Лябіринтом вузьких проїздів, немов каналів, прорізаних у високих, наче стіна, комишах, в'їздимо в плавні. Керманіч веслує вправною рукою, вміло виминаючи всякі перешкоди як розгалужені кущі та верби, віття яких купається у воді. Човен вплив на безкрає плесо й перед нашими очима розкрилась небуденна, дивовижної краси картина. Довкруги, як далеко оком сягнути, срібне дзеркало води, на якому красуються, немов намальовані, малі острівці, повні зеленого латаття з білим та жовтим квітням водних лілей та інших водоростів, які так і ваблять своєю надзвичайною красою. З великих листків керманіч робить для кожного з нас накриття на голову й прикрашує його квітом лілеї. Пливемо, немов модерні Робінсони... Створюється враження, що ми опинилися на іншій планеті. Довкруги панує спокій і непорушна тиша. Сонце з темноглубого неба

щедро сипле своє золоте проміння, немов і воно милується тим чарівним, не занечишеним людиною і її цивілізацією, закутком, та дивується, звідкіля він взявся і як зберігся у сучасному неспокійному світі.

Дельта Дунаю повна своєрідної краси й екзотики, одне з найбільш атрактивних місць Європи, щедро наділене багатством природи, безмежним простором води й очерету, більших і менших озер, покритих різномірною рістнею, повною пташні та чотириногих звірят.

Дельта ця — це ідеальне місце не тільки для любителів природи і звіринного світу, але й для тих, що шукають спокою від нервового напруження, пов'язаного з сучасним життям. Довідуємося, що тут, на порівняно малому просторі, живе понад 300 порід різних птахів. Це одне з нечисленних місць в Європі, де виводяться пелікани, їх тут ціла колонія, якраз двох керманіч човна нам показує. Це птахи рідкісної краси, які живуть поруч білої чаплі та граційних лебедів. Пташиний світ дуже багатий, крім них живуть тут тисячі інших птахів, м. ін. вальдшнепи, чайки, журавлі, дикі гуси й качки. Цікаво відмітити, що дельта Дунаю є також зупинкою для перелетних птахів у теплі краї. Крім захоплюючого пташиного світу, вона творить також величезний природний акваріум, багатий на різні роди риб. Тому й рибальство було тут первісним заняттям людини і є ним і посьогодні. Дельта, якою в сивий давнині бродили великанські мамути й носороги, сьогодні виглядає немов природний парк. Живуть тут рідкісні тварини такі як норки (мінки), мускрати і горностаї, які високо ціняться з огляду на їх дорожцінні хутра. На острівцях і закутках проїздів ховаються дикі лиси, дикі коти, не бракує і вовків.

Поворотна дорога автобусом надзвичайно цікава, зокрема для нас обох. Проїздимо кількома українськими селами, які своїм розташуванням, стилем церков і хат, критих очеретом, з колодязями і журавлями на подвір'ях, а часто навіть назвами, так дуже нагадують давні, передвоєнні українські села. Не абияке враження викликає в нас поява давно небачених двох бузьків, які повагом злетіли до великого гнізда, збудованого просто на вершку телефонічного стовпа. Цю картину обов'язково треба було утривалити на фільмовій плівці.

Вдоволені такою небуденною поїздкою, хоч і втомлені далекою дорогою вертаємося вночі до готелю. Наші вакації добігали кінця й перед виїздом пішли ще раз увечері на пляжу, щоб попрощатися з морем. Сонце клониться до заходу, а море освітлене його промінням виглядає, немов хтось розтоплене золото вилив на його поверхню, а воно не тоне, тільки дрібними пурпурово-золотистими хвилями втікає і ховається ген далеко за обрій.

Пережиті сильні і глибокі враження з відвідин у рідних, перебування над Чорним морем та несподівана зустріч зі своїми людьми в екзотичному закутку дельти Дунаю залишили в наших серцях незабутні і тривалі спомини.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ *загально-національна чи льокальна установа?*

Хто намагається допомогти розбудувати будь-яку загально-національну інституцію, раніше чи пізніше зустрінеться з виявами "льокального патріотизму", мовляв чому нам піддержувати напр. Український Музей в Нью-Йорку, коли ми маємо свій власний музей в нашому місті, чому посилати гроші на якусь установу далеко від нас, коли нам треба збудувати церкву, школу, народній дім, треба піддержувати місцеві організації.

Цей конфлікт існує всюди, але люди якось уміють його розв'язувати конструктивно й компромісово, задовольняючи місцеві потреби, але й піддержуючи загально-національні інституції та акції. Бо дійсно, щоб українська громада в Америці збереглася, менші її громади в поодиноких містах мусять дбати, і про свою церкву, і про школу, і про громадський центр. Самі громади мусять думати про потреби молоді, про своїх хворих і самотніх пенсіонерів. Проте, щоб бути нацією і державою, треба думати про загально-національні завдання. В Америці ми платимо податки до федерального та стейтового урядів, а також на місцеві потреби.

Спостерігачі життя українських громад завважили, що українці мають багато більше розуміння і жертвенности для місцевих потреб, які їм ближчі, ніж для загально-національних, тобто далеких, абстракти для не одного. А тому, що ми часто не вміємо розв'язувати своїх конфліктів розумно й раціонально, багато ресурсів марнується на дублювання місцевих інституцій, акцій, святкування.

Проте й серед нас є чимало осіб та гуртів, які вміють поставити наші потреби за принципом важливости й першенства. Деякі відділи США, навіть далекі від Нью-Йорку, щедро підтримують Український Музей, слухно вважаючи, що нам дуже потрібний репрезентативний музей в такому світовому центрі, як Нью-Йорк. Якщо хтось має силу й засоби, щоб створити місцевий музей — хвала йому. (Важливим є, поставити його на такому професійному рівні, щоб молодь могла навчитись любити свою культуру, а не українці — шанувати той народ, що її створив). Іригадаймо собі відділи США в Клівленді, що є першими щодо жертвенности на потреби УМ в Нью-Йорку, чи в Рочестері, що придбали пропорційно до українського населення найбільше число членів для Музею, чи інші відділи, яких список було видруковано в Свободі з 10-го травня ц.р.

Варто окремо відмітити 67-ий Відділ США у Філядельфії, який створений виключно для підтримки Музею в Нью-Йорку. Цей відділ щороку влаштовує тиждень Українського Музею, під час якого членки продають музейні жетони, влаштовують якусь містецьку виставку і доповідь та організують екскурсію до Музею. Вже п'ять років цей відділ посилає великодні привіти на картках УМ, на які багато осіб відповідає меншою чи більшою пожертвою. В той спосіб цей відділ придбав для Українського Музею до тепер коло 15 тисяч дол. Філядельфія має свої потреби: нагадати хоч би створення освітньо-культурного центру, який може бути прикладом, як наші громади повинні бути зорганізовані. Проте союзники з 67-го Відділу вміли поєднати свій місцевий патріотизм зі зрозумінням важливости існування загально-національної установи хоч і далеко від їхнього міста.

Головою 67-го Відділу США є Софія Геврик, особа дуже віддана справі розбудови Українського Музею в Нью-Йорку.

ПАМ'ЯТІ НАДІЇ СУРОВЦОВОЇ

Надія Суровцова
Nadia Surovtsova

У Світлий Вівторок 1985-го року наспіла з України телеграма на мою адресу: "Померла бабуся Надія". Замість квітів на її свіжу могилу хочу поділитися жмутом спогадів та світлих вражень, якими Покійна та її подруга, бл. пам'яті Галина Дідик, збагатили моїх німецьких друзів і мене особисто.

Було це на початку 1970-их років, як на регіональному зібранні Міжнародної Амнесії приступив до мене симпатичний пан і попросив мене допомогти йому розшукати в Радянському Союзі Галину Дідик.

"Знаєте, сказав він до мене, Міжнародна Амнесія скреслила її з листи адоптованих, бо вони довідалися, що Галину Дідик арештували 1951 р. зі зброєю в руках, а це суперечить амнестивим правилам, я однак рішився далі опікуватися цею жінкою, бо переконаний, що вона в житті творила тільки добро і нікого не має на своїм сумлінні..."

Мені справді вдалося віднайти Галину Дідик у Христинівці недалеко Умані. Там після звільнення і важких адміністративних пересправ їй вдалося закупити пів хатини з малим городчиком. Між Галиною і Гергардом Мюллером нав'язалася сердечна листовна дружба, що ішла частинно по через мій робочий стіл: листи з України перекладала я на німецьку мову, відповіді були писані безпосередньо по-німецьки. Ці листи з України до німецького друга, що помер тому два роки так само нагло, як і Галина Дідик, були видані малою брошурою з ініціативи

видатної діячки Міжнародної Амнесії в Німеччині Інки Гросе. Це листи сповнені духу гуманності, любови до природи, людей і музики. Галина Дідик особливо любила музику Баха, обожнювала його 4-ий Бранденбурзький концерт. І мій знайомий приклав всіх зусиль, щоб одна вчителька російської мови завезла для неї добрий грамофон і платівки з концертною музикою Баха.

З листів Галини Дідик, Гергард Мюллер і довідався про її подругу Надію Суровцову з Умані. Я бачила їх спільну фотографію, Галина сміючися тримає в обіймах усміхнену Надію. Вона писала, що перебуває тижнями в Умані, бо приятелька важко хворіє на очі.

Коли померла нагло під кінець грудня 1979 р. Галина Дідик її німецький друг Гергард Мюллер заявив мені, що він дуже радо продовжував би листуватися з Україною, а саме з Надією Суровцовою, про яку згадувала в своїх листах Галина Дідик. І цей листовний зв'язок проіснував до несподіваної смерті молодого німецького ентузіаста й борця за людські права влітку 1983 р. Пам'ятаю, який він був захоплений, коли прийшов перший лист з Умані написаний бездоганною німецькою мовою. А 1-го серпня 1980 р. написала Надія Суровцова довгого листа, в якому вона дещо розповіла про свою долю і недолю. Тому що Гергард зробив мені копії з цих листів Надії Суровцової дозволю собі дещо з них зацитувати:

Я п'ю каву, як колись у мене у Відні, де я прожила 8 років. Моя німецька мова очевидно затратилася, бо ж я десятиріччями її не вживала. Однак дух мови мені залишився. Ще чотирирічною дитиною я відвідувала приватний німецький "Кіндергартен" (садочок) в якому дві німецькі жінки з нами вели заняття і спів. Від цього часу і також пізніше, коли я в самотності 5 років провела з маленьким томиком "Книжки пісень" мені близька німецька мова. Зрештою, це моя любима книжка, яку я знаю на пам'ять. І моя мама говорила добре німецькою мовою, і так воно осталося до мого докторського іспиту при віденському університеті. Довгі роки я була співробітницею "Арбайтерцайтунг" (Робітничої газети). В році 1922 я видала враз із Лоттою Геллер "Українські казки", що вийшли з дуже гарними ілюстраціями у видавництві Рікола. Ці казки Ви напевно ще десь знайдете у великих бібліотеках. Крім того я переклала "Кленові листки" Василя Стефаника... Я була також членом Спілки журналістів. Ви питаєте, чи я була колись в Німеччині. О так, я мала багато

друзів серед тих, що змагалися за свободу і мир, брала участь у багатьох конгресах. Я подорожувала багато по Європі, бувала також у Сполучених Штатах Америки. Найбільше я любила Полудневу Німеччину з такими містами і містечками як Штутгарт, Мюнхен, Еслінген, Гайльбронн, Гайдельберг... і в Швейцарії я провела кілька місяців, в Берні, Женеві, Лугано, Локарно. З природи я мандрівний птах... Однак моя доля... Тепер я сиджу в Умані й не бажала б бути деінде. Це гарне містечко, в якому жили колись мої батьки. Вони мені залишили хатину, що мені вдалося після неабиякої борні дістати у власність. Так звучить коротко моє життя, що однак торкається деталей, то не слід тратити на них час.

Цікаво згадати, що Гергард Мюллер завдав собі багато труду, щоб роздобути копію докторської дисертації Надії Суровцової з архіву віденського університету. Було його великим бажанням прочитати цю працю про "Державницьку ідею Богдана Хмельницького" і також переслати копію самій авторці. Після того як я поінформувала його, що Надія Суровцова ще в молодих літах була активною

в політичних та жіночих організаціях і в своїм віденському періоді стояла близько до соціалістичних угруповань, він як соціал-демократ ще більше запалився цим знайомством. Турбувало його, що не дають їй спокою, що раз-у-раз роблять обшуки й забирають все написане нею. Шукав в Солженіцеві новім "Архіпелазі" за її слідами.

Надія Суровцова, що народилася ще 1896 р., діяльна в українському студентському житті в Петербурзі перед Першою світовою війною, з 1917 р. брала участь в боротьбі за українську державність; на еміграції в 1920-их роках закінчила історичні студії докторатом, інформувала чужинецький культурний та політичний світ про Україну, і повернулася під кінець 1920-их років в Україну в надії, що зможе працювати в науковій і культурній ділянці. Це їй пощастило тільки короткий час. Вже 1930-го року її арештують і засуджують на 25 років позбавлення волі. Вона пережила тюрму і заслання і врешті повернулася в рідне місто. Тут довгий час працювала при розбудові місцевого музею. Здобула багато ширих друзів серед свідомої української інтелігенції, що її не покинули й не забули, коли прийшла важка старість. Вічна їй пам'ять!

** Знімка Н. Суровцової з книжки "Українська Еміграція" Симона Наріжного. Прага, 1942

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXVII РІК ВИДАННЯ

ЧЕРВЕНЬ 1985

ТРАДИЦІЙНИЙ БАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Старанням Фінансової Комісії СФУЖО в Америці й Спільки Українських Журналістів Америки відбудеться в суботу 2-го листопада 1985 року Баль Української Преси у Філядельфії, в аудиторії св. Йосафата, при вулицях Дитман і Дистон.

Під час балю відбудеться, як звичайно, вибір кралі й князівень Української Преси на 1985 рік. Тому просимо редакції Української Преси подавати прізвища своїх кандидаток до конкурсу.

Заяви про участь у конкурсі слід надсилати на адресу референтки конкурсу Христини Кульчицької:

Christina Kulchytska
2216 Lanola Rd.
Cinnaminson, N. J. 08077
Telephone: (609) 829-7801

Діловий Комітет Балю Української Преси

Вісті з Централі

ПЕРЕГЛЯД ПРАЦІ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА
ЗА 1984 РІК

Для здійснення запланованої праці референтури Суспільної Опіки СУА конечним є співпраця членства, відділів та округ. В цей спосіб ми зможемо координувати нашу працю, виконувати наші обов'язки та продовжувати планувати на майбутнє. Для кращого здійснення, на допомогу створено комісію членів при Суспільній Опіці СУА та розподілено працю по ділянках, якими займаються поодинокі члени комісії.

Комісії при Суспільній Опіці СУА:

ОЛЬГА ГНАТИК — займається допомогою "Бабусям". На цей фонд відділи пересилають пожертви до Централі, а відтак розділяється допомогу найбільш потребуючим "Бабусям".

ОЛЬГА ЗАРЕМБА — провадить акцію допомоги політичним в'язням та потребуючим родинам в Україні. Пожертви на ту ціль пересилається до Централі

АННА КРАВЧУК — провадить "Осередок листування", який друкується в "Нашому Житті".

ГАЛИНА ОБЕРИШИН — провадить перевірений адресар та допомогу до Південної Америки.

ОКСАНА ЛОПАТИНСЬКА — провадить перевірений адресар та допомогу до Польщі й Європи.

Продовжується допомога садочкам в Бельгії вже довгими роками з фондів, які відділи складають на пожертви через Централю. Найновішою ділянкою при Суспільній Опіці СУА є "Фонд медичної допомоги дітям і молоді". До сьогодні з того фонду скористало вже троє дітей в Бразилії. В Польщі молода дівчина чекає на нашу допомогу, щоб одержати протези до обох ніг. Жертвенні відділи, округи та поодинокі члени чи пожертви від громадянства допомагають тим бідним дітям і молоді.

Особливо мусимо згадати Надію Мандрусак — членку 28-го Відділу СУА, що вже давніше через відділ зложила грошеву пожертву на оплату ортопедичного візка для Марійки, а останньо переслала нову пожертву в сумі 1,000 доларів на покриття коштів лікування Марійки, за що висловлюємо щире подяку Надії Мандрусак.

Наведемо лише уривки з листів до СУА від вдячних родин з Південної Америки чи Польщі:

...Ми дуже тішимося, що Ви стали нам з допомогою у такій ситуації, вже властиво можна сказати, безвихідній.....

*Марійка,
Польща*

.....Сердечно вдячна за поміч бідним дітям в Бразилії, ці бідні діточки випрошують в Бога для Вас Союзянок Благословення.....

Ольга Корчагін

*.....Побачила малого Люїза при Гроті, де він щиро молиться перед іконою Божої Матері..
.....він не ходить, а біжить такий радий і щасливий.....*

*Ольга Корчагін,
Бразилія*

.....З радістю повідомляємо, що ми одержали листа та чеки на суму 1,600 доларів на лікування Марти Тарновської.....

*о. Тарсикій Залуцький,
Бразилія*

....Марта вже починає ходити при допомозі апарату та дуже тішиться

*о. Василь Цимбаліста,
Бразилія*

.....Тими днями одержали пачки з одягом, в яких було полотно на 30 спідничок для дівчаток, за те все велика подяка членкам 1-го Відділу СУА.....

*Марія Багрії,
Колегія Св. Ольги, Аргентина*

....Щиро дякуємо за всю допомогу прислану нам в тому році, а особливо з одягом....

*Надія Шулъган,
реф. Допомогової Акції,
Бразилія*

....Висловлюю щире подяку хвальній Управі СУА за благородну суму в висоті 1,000 доларів призначених на допомогу для поведян і для бідних потребуючих українських родин в нашій єпархії....

*Єпископ Ефрем Кривий,
Бразилія*

....Отримав від Вас чек на суму 1,000 доларів, за які щиросердечно дякую особисто і від всіх потребуючих українських родин....

*Прот. Микола Милусь,
Бразилія*

....Від імени Допомогового Комітету при Хліборобсько-Освітньому Союзі прийміть щиру подяку за Ваш княжий дар в сумі 850 доларів....

Ольга Горатчук — голова,
Бразилія

....Щирозеречно дякуємо Управі СУА за Ваш щедрий дар в сумі 808 доларів на допомогу молодим українським втікачам з Польщі....

Б. Микитюк — голова,
Канада

Таких подяк за допомогу й працю СУА одержуємо з кожним днем та, на жаль, всіх не можемо помістити у "Нашому Житті".

Лідія Черник,
референтка суспільної опіки СУА

Lidia Czernyk
84-36 60 Road
Elmhurst, N.Y. 11373

Окружні З'їзди

У неділю, 23-го червня 1985 р. відбувся у Вотервліт, Н.Й. Окружний З'їзд Округи СУА Південного Нью-Йорку. Представницею Екзекутиви СУА була Лідія Гладка, заступниця голови для справ культури. На голову Округи переобрано Теодозію Кушнір.

Обіжники

Вислано обіжного листа до всіх тих відділів, членів Українського Музею, які не прислали на Загальні Збори УМ, що відбулися 19-го травня 1985 р. в Нью-Йорку, делегатів ані не переслали уповноваження, яке одержав кожний відділ, — член УМ перед зборами для виконання. В обіжнику підкреслено важливість уповноважень під час голосування. Звернено відділам увагу, щоб у майбутньому придержувалися цієї важливої вимоги.

Відділи, які не мають 100-відсоткової передплати журналу "Наше Життя", одержали листа, в якому ще раз пригадується про резолюцію ХХ Конвенції СУА; в ній говориться, що управа відділу відповідає за передплати членок відділу. Підкреслено, що брак фондів спричинюється до великого недобору й загрожує видаванню цього журналу. За долю "Нашого Життя" є відповідальні відділи. У лютому ц.р. всі відділи одержали обіжник в тій пекучій справі. (гляди "Наше Життя" — лютий 1985 р. ст. 13)

*****

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

У МІСЯЦІ ТРАВНІ 1985 Р. ВПЛИНУЛО:

24-ий Відділ СУА, Елизабет, Н.Дж.	500.00 дол.
1-ий Відділ СУА, Нью Йорк, Н.Й.	250.00 дол.
62-ий Відділ СУА, Глен Спей, Н.Й.	100.00 дол.
У рубриці "Замість квітів" і подяк	140.00 дол.
Разом:	990.00 дол.
Досі вплинуло:	53,633.00 дол.
Разом:	54,623.00 дол.

У пам'ять бл.п. Параскевії Цимбалістої, мами Марії Радович на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької зложили 90.00 дол. членки Екзекутиви СУА: І. Рожанковська, М. Томоруг, М. Данилюк, М. Савчак, Р. Полцій, О. Кіршак, І. Ратич, І. Куровицька, О. Лісківська.

У пам'ять бл. проф. Богдана Чеховича, батька Оксани Лопатинської складаємо 25.00 дол. на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької, а ро-

дині висловлюємо щирі співчуття. Надя Данилюк, Наталка Дума, Ірена Комар, Еля Панчак, Міля Рогожа.

Замість квітів на свіжу могилу Мама, яка померла на Україні, нашої членки Стефанії Дутчак, складаємо 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької. Управа й членки 38-го Відділу СУА в Денвер.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА

Вплатили від 1-го до 30-го квітня 1985 р.:

1020.00 дол.: У пам'ять Анни Полянської
1000.00 дол.: М. і М. Бойчук, Спрінгфільд
600.00 дол.: Н.Н.
436.17 дол.: Союз Українок Австралії, Гільфорд
300.00 дол.: д-р Н. Теребус-Кмета, Йонкерс; Я. Масюк, Філадельфія; Л. і М. Чолган, Пасаїк
250.00 дол.: 78-ий Відділ СУА, 79-ий Відділ СУА, Б. Мисько, Гюстон; І. Охримович, Нью Провіденц (через 86-ий Відділ СУА)
220.00 дол.: д-р С. Стецур, Парма (через 33-ий Відділ СУА)
200.00 дол.: І. Вовк, Парма (через 33-ий Відділ СУА); І. і К. Галій, Лівінгстон (через 86-ий Відділ СУА); О. і Н. Даниш, Сіател; А. і І. Капустинські, Гартфорд; д-р М. і О. Климишин, Ворен; В. і А. Кравчук, Алопка; Л. Лалічак, Мейпелвуд (через 86-ий Відділ СУА); О. Миськів, Аліквіта; В. і О. Папіж, Дітройт (через Окружну Управу Дітройту); д-р Е. Савчин, Н. Маямі Біч; д-р М. Сагайдак, Севен Гіпс (через 33-ий Відділ СУА); М. Сосяк, Латган; О. Стеранка, Іст ГенOVER (через 86-ий Відділ СУА); Клуб Сеніорів св. Івана Хрестителя, Ньюарк
165.00 дол.: 22-ий Відділ СУА
150.00 дол.: 43-ий Відділ СУА, Союз Українок Австралії, Сідней; д-р І. і М. Кодельські, Гаваї; д-р М. Перейма, Бофало (через 49-ий Відділ СУА); І. Сольчаник, Медія; Л. Стасюк, Вест Сенека (через 49-ий Відділ СУА); Х. Шепілявей, Колумбія (через 49-ий Відділ СУА)
120.00 дол.: О. Заремба, Елізабет (через 24-ий Відділ СУА)
100.00 дол.: 22-ий Відділ СУА, 49-ий Відділ СУА, А. Ганицька, Бофало; Я. і І. Клим, Асторія
60.00 дол.: З. Масний, Нью-Йорк
50.00 дол.: Я. Пришляк, Бофало
40.00 дол.: Ю. і О. Логуш, Мільвокі
25.00 дол.: М. Гриб'як, Габбург; М. Барицький, Бофало (через 49-ий Відділ СУА); д-р О. і В. Тершаковець, Кренфорд
20.00 дол.: М. Паньків, Бофало
15.75 дол.: Е. і Б. Казимира, Канада

Щиро дякуємо,

Таїсса Турянська,
скарбник комісії стипендій СУА

Членка 28-го Відділу СУА, Наталія Кравчук перевела збірку на закуп і висилку до Бразилії дитячих книжок, видання СУА.

Жертвували: Ярослав і Ольга Івасечко — 40.00 дол., Наталія Кравчук — 10.00 дол., Євген Змії — 5.00 дол.
Разом: 55.00 дол.

Раніше Н. Кравчук збирала на ту саму ціль суму 425.00 дол. Список жертводавців був поміщений у "Нашому Житті" (березень—квітень, 1984 р. ст. 61)

За зібрані гроші закуплено книжки й стрічки з казками, які вислано до українських шкіл у Бразилії. Щира подяка за пожертви й переведення збірки.

ДУМКИ В КОНГРЕСІ

У англомовній частині нашого журналу є точніший опис прийняття для відзначення століття масового поселення українців в США. Прийняття відбулось у одній з престижних залей Сенату 22-го травня 1985 року. Головним спосором цієї імпрези був Український Народний Союз, а організатором Українсько-Американський Кокус, відносно нова з'єднана група вашінгтонських активістів, яких цікавлять справи українців у США.

Союз Українок Америки, Вашингтонська Група Професіоналістів та Об'єднання Українців Вашингтону активно допомагали у плануванні та проведенні прийняття.

Тут я хотіла б подати кілька думок до дискусії. Ціллю цього та подібних прийнять є поглиблення можливостей неформальних зустрічей з членами Конгресу та Сенату та їхніми дорадниками. Якраз в цьому році такі зустрічі та розмови необхідні, щоб пізнати працівників "гірки", як звать Капітолій у Вашингтоні. В попередніх числах ми згадували не раз важливість політичної праці у наших околицях та містах.

Нам конечно треба призадуматись над нашими проблемами та бажаннями. Чого саме ми хочемо? Чого нам найбільше потрібно? Мусимо виробити собі серію реалістичних цілей для себе самих і для наших громад.

Тут треба мати на увазі також те, що ми — жінки, а не тільки члени нашої громади чи мешканці певної околиці. Наша власна українська громада не завжди оцінює працю зорганізованого жіноцтва, а тільки вважає, що жінки повинні виконувати різні потрібні функції.

От, хоч би навіть це прийняття. Наша преса згадала, що Союз Українок був причетний до організування прийняття в Конгресі, але не згадала Головну Управу СУА, тільки льокальний відділ. Я брала участь від Головної Управи, а тим самим усіх відділів, у плануванні імпрези, підготовці брошури та у переведенні прийняття. Ми українці домагаємось, щоб про нас писали точно. А як пише наша власна преса про нас самих? Чи це недогляд, чи може частіше явище?

Імпрези, як ця в Сенаті, підкреслюють кольоритність нашого мистецтва, яке нам стає в пригоді, як доказ багатства та різноманітності нашої культури. Народні строї і виставки фолкльорного мистецтва також ілюструють факт, що народне мистецтво це засіб зацікавлення чужинців нашою громадою.

ВИСЛІД

У лютому 1985 р. проголошено четвертий конкурс на стипендії з Фонду СУА ім. Еви Сташків. У склад Стипендійної Комісії, яку очолює голова СУА Іванна Рожанковська, входили: Марія Томоруг, заступниця голови; Іванна Ратич, фінансова секретарка; Лідія Черник, референтка суспільної опіки й від 17-го Відділу СУА в Маямі, Фл.: Ірена Ракуш, голова; Люба Кобрин і Соня Микитка, члени.

Стипендійна Комісія розглянула два подання, що відповідали вимогам конкурсу й одноголосно признала стипендію членці 29-го Відділу СУА в Чікаго — Оксані Роздольській, у висоті 1,500.00 дол., на дальші студії і членці 45-го Відділу СУА в Дітройті, Міч. — Лідії Тарнавській у висоті 1,000.00 дол., як допомогу у наукових дослідках для написання докторської праці на тему: "Іван Мазепа у німецькій літературі".

НА СТИПЕНДІЮ З ФОНДУ СУА ІМ. ЕВИ СТАШКІВ

ПРОГОЛОШЕННЯ

Союз Українок Америки проголошує п'ятий Конкурс на приділення стипендій з повищого фонду в наступних категоріях:

1. На студії української мови для абсолювентів журналістики, мовознавства, бібліотекарства і музейництва, які плянують використати знання української мови у професійній праці.

2. На студії для осягнення докторату в ділянках українознавства або порівняльних дослідках у ділянках літератури, історії, соціології, музикології і т.п., після цього, коли університет апробує тему.

3. Допомога у виданні наукової праці з ділянки українознавства, прийнятої до публікації авторитетним видавцем.

Висоту стипендій вирішує комісія у кожному окремому випадку. Кваліфікованими кандидатами на стипендії є членки СУА, які вступили до організації принаймі один рік перед внесенням подання про стипендію.

Реченець внесення подання про стипендію **30 вересня 1985 р.** У першій і другій категоріях стипендії будуть призначені на студії в американських і канадських університетах.

У листі необхідно подати на котру категорію стипендії кандидат хоче внести подання.

Про інформації слід звертатися на адресу:

**Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Eva Stashkiw Scholarship Fund
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003**

OUR LIFE

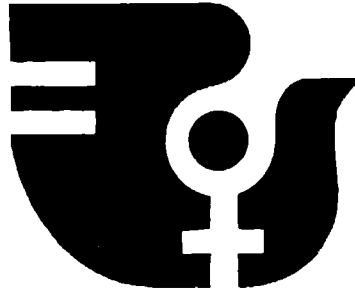
Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLII

JUNE 1985

Editor: Marta Baczynsky

EQUALITY DEVELOPMENT AND PEACE

The symbol of the United Nations Decade for Women: Equality, Development and Peace. It was designed by Valerie Pettis of Henry Dreyfuss Associates.

On July 15, 1985 the World Conference to Review and Appraise the Achievements of the UNITED NATIONS DECADE FOR WOMEN will open in Nairobi, Kenya. As its title proclaims, the Conference will attempt to assess the advancements of women during the Decade and to single out the obstructions which hindered the full realization of its goals. Upon completion of this review, the Conference will set new strategies and formulate policies which will promote a smoother path toward implementing the aims of the Decade to the year 2000.

Leticia R. Shahani, Assistant Secretary-General for Social Development and Humanitarian Affairs has been appointed Secretary-General for the Conference. She expresses her ideas and hopes for the Conference in this way: "This Conference is the culminating international event of the United Nations Decade for Women. Its significance is enormous: dealing as it does with half the world's population, some two billion four hundred human beings who, be they destitute women farmers struggling for a living to support their families or women pioneering in the field of science, affect in a most fundamental way the rest of humanity.

Many problems remain unsolved, but undeniably the Decade has been instrumental in making governments and the public at large recognize the importance

and magnitude of women's role in society. The coming Nairobi Conference will build on the experience of the Decade and adopt comprehensive and forward-looking strategies to ensure that women, in their multiple roles, can take their rightful place in society on an equal basis with men.

Women, as public figures, individuals, wives and mothers, have a stake in shaping the future. May this Conference serve as the catalyst which will usher in a dynamic, progressive and enlightened era in which women can contribute to and benefit from the sum total of humanity's aspirations and achievements."

Preparation and participation

The Preparatory Body for the Conference is a 32 member inter-governmental Commission on the Status of Women, a United Nations' agency. In 1983 an extensive questionnaire was distributed to governments covering all aspects of women's situations at the national level. These questionnaires, by now completed and returned, were analyzed and reviewed by the United Nations and will form the basis of the main document for consideration for the Conference Assembly.

Specialized agencies within the United Nations as well as other organizations assisting the Conference Secretariat in preparing documentation for the Conference, were asked to supply additional information which reached within their area of expertise. The United Nations itself, as a functioning governing body, will also review its own accomplishments in the advancement of women during the Decade.

An invitation has been issued to non-governmental organizations and agencies which are in a consultative status with the Economic and Social Council of the Uni-

ted Nations, to submit their views on the progress made and obstacles encountered during the Decade. The General Assembly of the United Nations has also invited non-governmental organizations to participate in the preparations for the Conference and in the regional meeting as well.

Participation in the Conference is open to all states. Delegates to the Conference will be the official representatives of their governments. The Conference is also open to interested non-governmental organizations, who may attend as observers.

ABOUT WOMEN

JEANE J. KIRKPATRICK

"Ten weeks after returning to private life from her four-year stint as U.S. Ambassador to the United Nations, Jeane Kirkpatrick has become a star on the lecture circuit, a hero within her newly adopted Republican Party and probably the most talked-about, albeit undeclared, electoral newcomer on the political scene." In its June 17, 1985 issue, TIME magazine spoke about the new G.O.P. "star" as a woman who after many years as public figure has suddenly become "hot" as a potential candidate for major office in the 1988 Presidential election.

Jeane Kirkpatrick was born Jeane Duane Jordan in Duncan, Oklahoma on November 19, 1926. Her family moved from small town to small town where her father's dreams as an oil wildcatter failed to materialize. Jeane, however, received an impressive education, with an A.A. degree from Stephens College in Missouri, a B.A. from Barnard College in N Y and an M.A. in political science from Columbia University. She spent her apprentice years working as a research associate with the Department of State and with the Human Resources Research Office of George Washington University in Washington, did postgraduate work at the Institut de Science Politique of the University of Paris and served as assistant to the director of the Economic Cooperation Administration.

In 1955 Jeane married Dr. Evron M. Kirkpatrick and spent several years raising a family of three children. She nevertheless took time out to continue her academic career, obtaining a Ph.D. degree from Columbia University as well as becoming a full professor at Georgetown, among other accomplishments.

Jeane Kirkpatrick was a prolific writer and scholar, contributing to prestigious publications on a regular basis, though speaking to a rather selected readership. Her first book *Political Woman* (Basic Books, 1974) brought her more into the public forum. In the book she interviewed 50 women state legislators in 1972 and concluded that they "were generally upwardly mobile, highly educated, and active in their communities, that they had strong egos and a need for achievement and that they

tended to be analytical and pragmatic." She noted that the difference was that women tended to start their careers rather late, due to the fact that they had to raise a family. She also found that because many of these women were not dependent on their jobs for a living, they did not aspire to a higher office. Instead they tended to be more public-spirited, more reform-minded and issue-oriented than their male counterparts.

Jeane Kirkpatrick was drawn to political activism by the rise of counterculture and the antiwar movement in the 1960's. She felt that these forces were antagonistic to America and its future. In 1972 she became a co-founder of the Coalition for a Democratic Majority, an organization of writers and scholars, dedicated to combat the influence of McGovernites in the Democratic party. They were liberal on domestic issues but in foreign policy held a "hard line" position toward the Soviet Union.

Over the years, Mrs. Kirkpatrick found fault with the Democratic party in power, particularly with President Carter and his domestic as well as foreign policies. Preceding the 1980 election, she found a common understanding with Ronald Reagan and thereby backed his candidacy. After Reagan's election, she became a member of his interim foreign policy advisory board.

On December 22, 1980 President Reagan appointed Jeane Kirkpatrick to a Cabinet-rank position as United States Permanent Representative to the United Nations. She held this post for four years, resigning not too long ago.

Mrs. Kirkpatrick is known for speaking her mind and many times the press will label her as "blunt-spoken" or "abrasive." Politically, she has switched registrations recently, thereby becoming a viable asset to the G.O.P. Although she has never run for an elective office and does not commit herself for any future political aspirations, the echos from the Republican Party point to a "grooming program" for her in the works, which might just be preparation for a nomination on the national ticket in 1988.

Today, Jeane Kirkpatrick is an extremely busy wo-

man, much in demand as a political speaker, whose fee is \$ 20,000 and up per lecture, according to TIME. The magazine claims she has received more than 200 invitations to speak, of which she plans to accept about 50. Mrs. Kirkpatrick has also agreed to sign a \$ 900,000 contract for a book describing her experiences in the United Nations. In addition she is scheduled to write a weekly newspaper column on foreign affairs.

WORKING MOTHER AS ROLE MODEL

As a result of the social and economic changes of the late 1960's and early 1970's women have massively entered the work force. It is estimated that more than two-thirds of the women working have children and have thereby changed the image of the traditional mother-at-home role model for their youngsters.

A New York Times magazine article, (Sept. 9, 1984) by Anita Shreve states that "studies suggest that independent and achieving mothers engender similar qualities in their daughters, and these daughters have higher career aspirations and greater self-esteem than daughters of non-working mothers." Researchers also believe that children, both boys and girls, from families where both parents work have an easier time balancing their male and female characteristics in terms of their roles in a family unit. The traditional masculine or feminine division of responsibility in a home or in the labor market has been severely rearranged and children of today's generation accept these changes as par for the course.

Although initially this state of affairs looks very promising, many problems arise because of it. The traditional nurturing mother has become a hurried executive and frequently we hear "it is the quality not the quantity of time given to a child that is important." The question remains — how does a busy working woman give "quality" time to her child after a day in the business world, fighting the traffic on the way home, making supper as well as devoting some time to her role as wife. The "superwoman" or "mother according to schedule" thereby becomes a role model for a child that does not understand "quality time" but longs for the security and warmth of its mother ALL the time.

Children of successful working parents have a lot to live up to. Now they have not one parent who is an achiever, but two, and that allows for no room to doubt, lay-back or fail. On the other hand, according to Dr. Nancy Close a lecturer in child development, working mothers also present strong competition to their daughters, which, says Dr. Close "doesn't make growing up any easier."

Some child specialists feel that the working mother may be losing her ability to nurture. Dr. Michael Bul-

mash, a clinical psychologist says, "Women have become increasingly uncomfortable in the role of nurturer. The increased pressure on women to succeed in male terms and the concurrent pressure to become discomfited by the traditional role of mother have created a generation of mothers who are losing their natural ability to pick up on cues and signals from their children." Other experts say that it is more important for a woman to become a nurturer than an achiever, since the nurturing part has a bigger impact on the child than the achieving part.

A working mother that is not comfortable in her dual role as achiever and nurturer, will communicate this to her child. Dr. Samuel Ritve professor of psychiatry at Yale University says that women unhappy with their sexual role or femininity will undoubtedly pass these feelings on to their children. The enormous task of juggling to keep a career and family life on an even keel, leaves many women with feelings of guilt and stress.

On the positive side, working mothers instill a respect for work in their children and promote "the importance of having a field of endeavor, of contributing to the economic welfare of the family," according to Dr. Lawrence Balter, a professor of educational psychology at New York University.

DELEGATION LEADER

The United States State Department has named Maureen Reagan to head the American delegation to the International Women's Conference, scheduled to be held from July 15-26 this summer in Nairobi, Kenya. The conference is the culmination of the Decade for Women sponsored by the United Nations.

Ms. Reagan is 43 years old and is a business person, a lecturer and a broadcaster, according to a State Department release. She is a staunch advocate of women's rights. Ms. Reagan also had political aspirations in 1982 when she ran unsuccessfully for a United States Senate seat from California. She is the daughter of President Reagan and actress Jane Wyman.

Other delegates among the 36 chosen to represent the United States at the conference include: Jeane Kirkpatrick, former U.S. Ambassador to the U.N.; Margaret M. Heckler, Secretary of Health and Human Services; Senator Nancy Landon Kassebaum, Republican of Kansas; Representative Lindy Baggs, Democrat of Louisiana; Marjory S. Holt, Republican of Maryland; Nancy Clark Reynolds, delegate to the United Nations Commission on the Status of Women; Linda Chavez, director of the United States Commission on Civil Rights, and Lenora Cole Alexander, director of the Women's Bureau of the United States Department of Labor. There is only one male in this delegation, Alan L. Keyes, who is a representative at the United Nations Economic and Social Council.

UNWLA helps host Senate Reception

The Ukrainian National Women's League of America was one of the host organizations sponsoring a reception in the Senate Caucus Room on Wednesday, May 22, 1985, to celebrate the Centennial of Ukrainian Immigration in the United States. The Ukrainian National Association footed most of the bill, and the Ukrainian American Caucus, a relatively new group consisting mainly of persons working on the Hill, who are concerned with issues related to the legislative process, provided much of the initiative and the support for the function. In addition to UNWLA, the Washington Group, also a recently formed organization of professionals in Washington, and the Ukrainian Association of the Washington Metropolitan Area, a thirty-year old community group, were instrumental in planning and carrying out this function.

The list of official sponsors was among the most impressive to date for the Ukrainian community. From the U.S. Senate, both the Majority Leader Robert Dole and the Minority Leader Robert C. Byrd, headed the list which included Senators Pete V. Domenici of New Hampshire, Ernest F. Hollings of South Carolina, Jesse Helms of North Carolina, and Bill Bradley of New Jersey. Senator Bradley is the sponsor of the Famine Bill and was given a special warm greeting by the assembled guests.

The sponsors from the House of Representatives were equally impressive, headed by Speaker Tip O'Neill and Robert Michel, the Minority Leader. Dante B. Fascell, Hamilton Fish, Fernand St. Germain, Don Ritter, James Florio, Benjamin Gilman, Mary Rose Oakar and Gerald Solomon completed the list.

The reception gave the Ukrainians a chance to meet with these government representatives as well as with various members of their staff in an informal setting. It offered an atmosphere of relaxation after a day of visiting House and Senate offices and discussing issues of interest to the Ukrainian-American community.

The reception hosted an array of notable guests, among whom were: Senators Bill Bradley (D-NJ), Rudy Boschwitz (R-MN), Lawton Chiles (D-FL), Dennis DeConcini (D-AZ), Jesse Helms (R-NC), Frank R. Lautenberg (D-NJ), Paul Laxalt (R-NV), Charles Mc. Mathias Jr. (R-MD), Spark M. Matsunaga (D-HI), Paul S. Sarbanes (D-MD), Paul Simon (D-IL), Edward Zorinsky (D-NB), and Congressmen Robert A. Borski (D-PA), Frederick C. Boucher (D-VA), Rod Chandler (R-WA), Fred J. Eckert (R-NY), Edward F. Feighan (D-OH), Hamilton Fish Jr. (R-NY), James J. Florio (D-NJ), Benjamin A. Gilman (R-NY), Bill Green (R-NY), Paul E. Kojorsky (D-PA), Jim Kolbe (R-AZ), John J. LaFalce (D-NY), Thomas J. Manton (D-NY), Alfred A. McCandless (R-CA), Dan Mica (D-FL), Bruce A. Morrison (D-CT), Samuel S. Stratton (D-NY), Bruce F.

*St. Michael's Church. (Woodcut)
Jacques Hnizdovsky
Церква св. Михаїла. Дереворит.
Яків Гніздовський.*

Venton (D-MN) and Gorge C. Wortley (R-NY).

Ukrainian presence was very much in evidence in the majestic Senate Caucus Room of the marbled Russell Office Building. Two bandurists played the traditional Ukrainian instruments outside the reception area in the spacious lobby, while young men and women in traditional garb of the Ukrainian villages greeted each guest with the time honored Ukrainian custom — bread and salt. Many of the Ukrainian guests present wore Ukrainian regional costumes or embroidered blouses. Thanks to the efforts of Mrs. Alexandra Krupa of Hartford, CT, many authentic Ukrainian costumes from various regions of the country were modeled throughout the evening. Mrs. Krupa has been collecting women's costumes from Ukrainian villages for many years, and some of her prizes date to the nineteenth century.

Mrs. Olha Masnyk and artist Roksolana Armstrong presented an exhibit of Ukrainian folk art, supplemented with oil paintings featuring Ukrainian landscape themes. The exhibit included tapestries, embroidery, handicrafts, woodcarved items and the ubiquitous pysanky. The exhibit was rather overwhelming.

The catered affair also included a sampling of Ukrainian dishes, which naturally drew a substantial number of Ukrainian guests to the sumptuous feast, apparently homesick for mother's cooking. Slavko Kurowytsky, the husband of our own Irene Kurowytsky, donated the "kabanossy" which were a coveted item.

"Holubtsi," "varenyky," and "pyrishky," supplemented the traditional cocktail party fare. The reception also featured a "korchma," which in Ukrainian means a bar, stocked with samples of drinks popular in the Ukraine, such as "horilka," "tsytrynivka," and "vyshnivka."

Of course, the thrust of the reception lay neither in the food and drink, nor in the folk art. Those formed the backdrop for the discussions with the various members of Congress and their staff whose presence graced the reception. It also provided us with the opportunity to distinguish activists among our own community. Mary Dushnyk who has done so much for the Ukrainian women's community, Mary Lesawyer, who, as the saying goes, needs no introduction and Anna Chopek, one of the first Ukrainian women lawyers in the United States, were among the guests. Nadia Deychakivsky of Cleveland, OH, who has continued the tradition of integrating the work of UNWLA with that of other women's academic organizations, was also present. The Washington Branch of the UNWLA, which had just participated in the Northern Virginia Ethnic Festival, was well represented, beginning with Marta Terlecky, the current president of the Branch.

The reception gave Ukrainians a chance to meet with government officials ...

This reception, while neither a milestone nor a first step, was nevertheless significant for the congressional participation in it, and for the goodwill it continued to generate. The participation of professionals with interest in the Ukrainian community was also a significant factor. Most of those persons do not belong to existing Ukrainian organizations but are obviously interested in the same matters which interest us. So, while reaching out to the non-Ukrainian community audience, we also strengthened and expanded the links within our own community.

The invitations to the reception were printed on a card illustrated with a copy of the original woodcut of St. Michael's, the first Ukrainian church in America, founded in 1884 in Shenandoah, PA. The woodcut was made especially for this occasion by artist Jacques Hnizdovsky. The mailings to the invited guests included the catalogue "To Preserve a Heritage: The Story of the Ukrainian Immigration in the United States", published by the Ukrainian Museum in New York.

Zenon Kohut chaired the committee which organized this function. The committee also prepared a brochure about the Ukrainian communities in the United States in conjunction with this reception. My part in this — I worked on putting together the brochure as well as on the actual planning and organization of this memorable affair.

MARTHA BOHACHEVSKY—CHOMIAK

UNWLA'S WELFARE PROGRAM

"To bring the proposed plans and projects of the Welfare program to fruition, it is necessary to have the cooperation of the general membership, the Branches and Regions." said Mrs. Lidia Czernyk Welfare Chairperson of the Ukrainian National Women's League of America. She went on to say that with such cooperation the plan of action is better coordinated, delegated responsibilities are taken care of and plans for future endeavors can proceed smoothly.

A committee has been formed to aid the Welfare Chairperson in her work and each committee member has been delegated a particular responsibility with the Welfare program. They are as follows:

Olha Hnatyk — cares for the Grandmother Fund, (*Fund Babysi*) which is supplemented by the Branches.

Olha Zaremba — is responsible for the program which provides aid to political prisoners and needy families in the Ukraine.

Anna Krawchuk — is the Scholarship Committee Chairperson and is responsible for the UNWLA Penpal Center. Letters which are received to that effect are published in *Nashe Zytтя*.

Halyna Oberyshyn — is responsible for aid to South America.

Oksana Lopatynska — is responsible for aid to Poland and Europe.

From the funds contributed by the Branches we have continued to provide aid to kindergartens in Belgium.

The newest project of the Welfare program is medical aid for children and young people and up to now several youngsters in need have been helped. The response of the Ukrainian community in this respect has been heartwarming.

For further information concerning UNWLA's Welfare program, please contact:

LIDIA CZERNYK
84—36 60 ROAD
ELMHURST, NY 11373

SCHOLARSHIP RESULTS

In February 1985 the fourth Competition for the granting of scholarships from the Eva Stashkiw Scholarship Fund was announced.

The Scholarship Commission, after careful consideration has decided to grant scholarships to Oksana Rozdolska (member of UNWLA Branch 29 in Chicago) in the amount of \$1,500.00 to further her studies. The second scholarship of \$1,000.00 was granted to Lidia Tarnawsky (member of UNWLA Branch 45 in Detroit) to aid her in research of her doctoral thesis: Ivan Mazeppa in German literature.

SCHOLARSHIP COMPETITION

The Ukrainian National Women's League of America announces the fifth Competition for the granting of scholarships from the **Eva Stashkiw Scholarship Fund** in the following categories:

1. in the study of the Ukrainian language for graduates of journalism, languages, library science and museum science. Individuals applying in this category must show they plan to utilize their knowledge of the Ukrainian language in their professional work;
2. in the course of obtaining a doctorate in the various fields of Ukrainian studies, as well as comparative studies in literature, history, sociology, music, etc., and only after the subject matter has received university approval;
3. as an aid in the publishing of a scholarly work in the field of Ukrainian studies which has been accepted by a publisher.

The amount of the scholarship will be determined by the judging committee on an individual basis.

Only members of UNWLA who have joined the organization at least one year prior to submitting their entry in this competition will qualify as candidates for the scholarship.

Deadline for entries is September 30, 1985

In the first and second category, scholarships will be granted for studies in accredited American or Canadian universities.

In the letter of introduction please specify which category the applicant is entering.

For further information please contact:

**Ukrainian National Women's League of America
Eva Stashkiw Scholarship Fund
108 Second Avenue
New York, NY 10003**

THE GREEN THUMB AFRICAN VIOLETS

Do you know why the African Violet is so popular? Mainly because it blooms almost continuously, with rest periods lasting a few days to a few weeks, depending on the particular plant. It will bud in any window that provides light, but under a fluorescent light its flowering is spectacular. The colors of the African Violet plants are beautiful; they bloom in delicate pastels, rich purples or luscious pinks. These plants are easy to propagate from leaves rooted in water or vermiculite. Furthermore, they enjoy the same temperature as we do in our homes.

What is the "trick" to making these much admired plants bloom? Actually there are no tricks but it is necessary to provide the proper environment and conditions which produce good health.

African Violets are not shade lovers. They will bloom profusely at any well-lit window where the brightness is tempered throughout most of the year by a thin curtain. If you give them too much sun in the early spring, they "speak up" with off-color leaves or turned edges. On the other hand, if the light is inadequate, their stems will elongate. These plants are great for letting you know how they feel.

Flourescent light guarantees spectacular blooms on African Violets. Plants should be set seven to ten inches from the light, and the light should be kept on for ten hours at first, then twelve to fourteen hours. Never leave the light on round-the-clock, for the plants need rest. The plants also need more water when they are under flourescent light. African Violets are comfortable at temperatures of 65° to 70° and don't mind an occasional rise to 75° or above. But watch out for temperatures below 60°. During cold winter nights be sure to place cardboard or newspaper between the plants and the window pane.

African Violets delight in about 50% humidity which is fairly high for the average home. You can increase the humidity for the plants by placing them on sand pebbles or on sand-filled plastic trays. Keep the trays filled with water just below the base of the pot. If plants are watered from the top, the water will drain down to the tray. When more water is needed in the trays, make it hot water, since it will also add moisture to the air. Any water you can drink the violets can too. It should be at room temperature or slightly warmer. Because our drinking water contains chemicals, let it stand for at least 12 hours in a container before watering plants. African Violets prefer a slightly moist soil at all times.

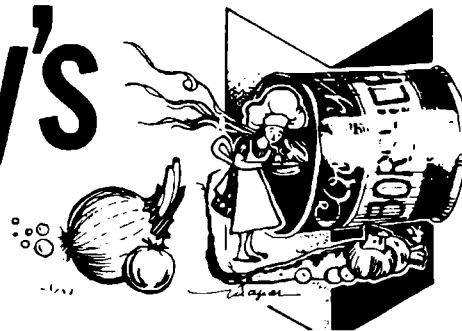
Soluble plant food is great for Violets. Read the directions carefully before feeding. I recommend the Miracle-Grow brand of plant food.

If Violets are in good condition and are given regular attention, they will stay free of pests and disease. The most common pests which can infest the African Violet are mites and mealy bugs. Kilthane or Malathion are two insecticides that fight these plant pests. Many plants may succumb to root or stem rot if overwatered or grown in unsterilized soil.

Of course you'll want more Violets even if your house is already bursting with them. If they develop more than one crown, gently pull the plants apart and plant each crown separately. Another method of propagation is to take a medium-sized leaf with about a 2-inch stem and allow it to root in water or in commercially prepared soil. Water the soil thoroughly and put the pot inside a clear plastic bag. Keep it out of direct sunlight and allow a few weeks for the cutting to root. When small leaves appear, remove the plastic bag.

NATALKA DUMA

COOKY'S CORNER

CREAMY LEMON CHIFFON PIE

With summer upon us the trend is to go light, light, light, as far as desserts are concerned. Summer fruit, cool drinks and ice cream top the charts, but from time to time one craves something sinful and this cold and creamy lemon chiffon pie does the trick.

INGREDIENTS

To make Graham Cracker Crust-

1 1/4 cups graham-cracker crumbs (*crush about 18 graham-crackers with rolling pin to make fine crumbs*)
1/3 cup butter, softened
1/4 cup granulated sugar
1/4 teaspoon cinnamon

4 eggs
1 env. unflavored gelatine
1/2 cup lemon juice
1 cup granulated sugar
1/4 teaspoon salt
1 tablespoon grated lemon peel
1/2 cup heavy cream

1/2 cup heavy cream
confectioners' sugar

METHOD

1. Separate eggs, placing whites in large bowl of electric mixer, yolks in double boiler top. Let whites stand to room temperature — about one hour.

2. Make crust: combine the crumbs, butter, 1/4 cup sugar and the cinnamon in bowl; blend with fingers or fork. With back of spoon, press mixture evenly on bottom and side, not on rim, of 9"-pie plate. Refrigerate.

3. Sprinkle gelatine over 1/4 cup cold water to soften; set aside. With wooden spoon beat yolks slightly. Stir in lemon juice, 1/2 cup sugar and the salt. Cook, stirring, over hot, not boiling water (water should not touch bottom of double boiler) until mixture thickens and forms coating on a metal spoon — 8 to 10 minutes. Add gelatine; stir to dissolve. Add lemon peel.

Remove from water. Turn into a medium bowl; set in a larger bowl of ice cubes to chill, stirring occasionally, until as thick as unbeaten egg white — about 10 minutes.

4. Meanwhile, beat egg whites; at high speed, beat until soft peaks form. Beat in 1/2 cup sugar, 2 tablespoons at a time, beating after each addition. Beat until stiff peaks form when beater is raised. With rotary beater, beat 1/2 cup cream until cream is stiff.

5. With wire whisk, gently fold gelatine mixture into whites just until combined. Gently fold in whipped cream. Mound high in pie shell. Refrigerate until firm — 3 hours.

6. Beat 1/2 cup cream with 2 tablespoons confectioners' sugar until stiff. Turn into pastry bag with medium tip. Make lattice on top of pie, rosettes around the edges.

НА ПРОТЯЗІ 25 ЛІТ...

Двадцятип'ятилітній Ювілей Округу Нью Джерзі

Колишні голови
Округу Нью Джерзі

Олена Гординська
Olena Hordynska

Ольга Граб
Olyga Hrab

Ольга Салук
Olyga Saluk

Ірина Левицька
Irina Levytska

Від 11-го жовтня 1959 р. до 17-го березня 1985 р. проминуло понад 25 років. Перша дата — це заснування Округу СУА в стейті Нью Джерзі, друга — це відзначення 25-річчя її існування.

Двадцять п'ять літ — це праця людей, які очолювали Округну Управу з поміччю вибраних референток, це праця відділів, що їх територіально охоплює Округа Нью Джерзі.

У 1959 р. відділів було 5, а в 60-их роках Округа починає дуже розвиватися. В той час постало 8 нових відділів, а в 1973 р. засновано останній відділ. У 1985 р. у висліді організаційних змін та зросту населення української громади Округа об'єднує 12 відділів.

Ініціаторкою і організатором Округу СУА Нью Джерзі була визначна громадська діячка Олена Гординська, вона й стала першою головою Округу.

Під час першого 25-річчя Округу одинадцять членок очолювало Округну Управу, а саме: Олена Гординська, Ольга Граб, Ольга Салук, Ірина Левицька, Дора Рак, Ірена Кіндрачук, Надія Бігун, Ольга Цар, Ольга Гнатейко, Лідія Гладка, Ірина Чайківська.

Близький осідок Головної Управи в Нью-Йорку є причиною того, що членки Округу Нью Джерзі численно займають пости в Головній Управі, стають членами одноразових комітетів, наприклад при підготові конвенції СУА, ювілеїв, конференцій, панелів та при редагуванні конвенційних книг. В Головній Управі на протязі 25 років з Округу було 19 членок, а в управі Українського Музею — 8 членок. Також журнал "Наше Життя" знаходив поміч серед членок Округу.

Округна Управа завжди підтримувала всі почини й перебудови, що в процесі існування були впроваджені в Союзі Українок. Округа поступово стає координаційним і помічним чинником та впроваджує в життя постанови, що їх винесли конвенції, чи засідання Головної Управи СУА.

Прибутки з численних культурних імпрез та збірки дають можливість відділам піддержувати усі акції і фонди СУА. Треба підкреслити, що розбудова й праця в поодиноких ділянках референтури Суспільної Опіки Головної Управи — це здебільшого праця членок Округу Нью Джерзі.

В Окрузі діють два відділи, 24-ий і 28-ий, що ведуть працю понад 50 років і вже відсвяткували свої золоті ювілеї. В цій Окрузі жили, або ще живуть членки-засновниці СУА: Анастасія Вагнер, Катерина Кузьма, Пелагія Кучкуда, Анна Настюк.

Допомогові акції і сьогодні є одним з найважливіших завдань відділів. Велике число пакунків помогли й помагають українцям у всьому світі. Придбання спонсорів для студіюючої молоді, фінансова піддержка й опіка над "Бабусями" та родинами, що найбільш потребують допомоги — це все дії Суспільної Опіки відділів, а особливо 28-го, 86-го і 32-го.

Відділи організували світлички. В Окрузі було 7 світличок в різних часах і місцевостях, напр. 28-ий Відділ СУА в Ньюарку опікувався світличкою 16 років, інші відділи провадили світлички від 3-ох до 6 років. Тепер в Окрузі діє дві суботні світлички.

Дора Рак
Dora Rak

Ірена Кіндрачук
Irina Kindrachuk

Надія Бігун
Nadia Bihun

Ольга Цар
Olga Tsar

Ольга Гнатейко
Olga Gnateyko

Імпрези: літературні вечори, панелі, концерти, розвагові вечори, вишивані вечерниці, що їх організували відділи були завжди старанно підготовані, цікаві й притягали численну публіку.

Участь у фестивалях, мистецьких виставках в музеях, університетах і бібліотеках — це засіб, яким ознайомлювано доквітля з українською культурою.

Поважнішим досягненням у ділянці зв'язків є членство Округи з правом голосу у Федерації Жіночих Клубів стейту Нью Джерзі. Голова й делегатки беруть участь у конвенціях Федерації та влаштовують там мистецькі виставки кожного року з іншою тематикою. Округа була внескодавцем резолюції в обороні українополітв'язнів на конвенції 1977 р. Резолюція була внесена вдруге резолюційною комісією Федерації 1982 р.

В 1981 році Округа спонсорувала "Студії української громади стейту Нью Джерзі", проєкт переведений старанням департаменту історії при Ратгерському університеті й історичної комісії стейту. Для популяризації студій української мови, департамент слов'янських мов запрошує до участі у виставках з програмою національні групи. Кожного року котрийсь з відділів Округи влаштовує там виставку.

Громадське наставлення поодиноких членок, відділів і Округи завжди має на увазі добро української громади.

"Бюро для старших", що діє при церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку постало з ініціативи 75-го Відділу в 1974 р., і має ціллю поміч старшим громадянам та заохотити їх до товариського життя. Відділ провадив там активну працю протягом двох років.

Щоб запізнатися із сучасною жінкою-українкою, з її проблемами й зацікавленням відбулася 2-го жовтня 1982 р. на Союзівці конференція "Жінка в двох світах". Тоді членки 4-го Відділу поважним вкладом праці допомогли проаналізувати це питання. Іншим разом членки 4-го і 18-го Відділів проробили велику роботу, влаштовуючи на XX Конвенції панель про стан української громади під сучасну пору.

* * *

Вибраний Ювілейний Комітет діяв в складі: Ірина Чайківська — голова Округи, Ольга Тритяк — голова комітету, Ольга Гнатейко, що вела програму, Божена Полянська, Ольга Луків, Ярослава Гординська, Олена Бобиляк, Уляна Кобзар, Таїса Богданська — члени.

Переглянувши протоколи засідань Округної Управи, архіви й конвенційні книжки, Комітет запланував Святковий Полуденок, який відбувся 17-го березня 1985 р. в залі Українського Народного Дому в Ірвінґтоні. Під час полуденка О. Бобиляк подала вичерпну історію Округи. Викликано й відзначено квітками колишніх голів Округи, голів відділів і почесних членок СУА. Доповідь про вклад СУА в громадське життя виголосив проф. І. Головінський.

До 25-річчя Округи голова І. Чайківська та О. Гнатейко підготували та видали друком на 12-ти сторінках короткий огляд праці Округи, щоб ця муравлина праця всіх відділів залишилась в архіві та колись була дороговказом для майбутніх союзниць і відділів. Цю чепурну книжечку одержали всі присутні на залі.

Заходом голови Комітету Ольги Тритяк виставлено прекрасну збірку традиційних жіночих сорочок, як зразок мистецької творчості української жінки. Відділи виставили теж альбоми своєї праці, що їх з захопленням переглядали присутні.

Лідія Гладка
Lidia Hladka

Ірина Чайкієвська
Irina Czajkowskyj

Свято Округи звеличала своєю присутністю Голова СУА Іванна Рожанковська, передала Окрузі привіт від Головної Управи й поділилась цікавими думками й проблемами нашої організації.

Привіт прислала теж Федерація Жіночих Клубів в Нью Джерзі. На заклик колишньої голови Округи Ольги Салук над-вижку грошей Округа передала на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької.

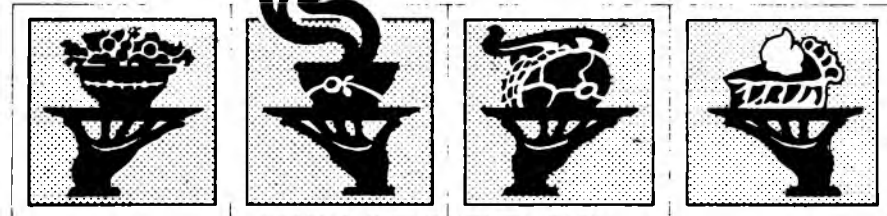
Цікаво й старанно підготована мистецька програма, в якій взяли участь молоді виконавці, а саме: піаніст — Роман Шевчук, арфістка — Одарка Полянська, і співочий ансамбль "Промінь" під керівництвом Богдани Волянської закінчила це врочисте святкування Округи.

Членка 86-го Відділу редакторка Любов Коленська подала на сторінках "Свободи", з дня 23-го березня вичерпний репортаж з нашого ювілею від заголовком: "25-річчя Ньюджерської Округи СУА — великий вклад у життя української громади".

Таїса Богданська
пресова

наше харчування

КИЇВСЬКИЙ ВІНЕГРЕТ

- 4 середні картоплини
- 3 моркви
- 1 горнятко білої або червоної квасолі
- 3 буряки
- 2 кислі огірки
- 1 цибулина
- пучечок зеленої цибулі
- 2 ложки квашеної капусти
- 2 ложки олії
- сіль
- перець
- кріп

1. Зварити городину: картоплю (в шкірці), моркву, квасолю і буряки. Дати вихолодити.
2. Покраяти всю городину на квадрати.
3. Окремо порізати буряки й помастити олією.
4. Все те разом вимішати й додати решти олії. Посолити й поперчити до смаку, додати посіченого кропу.

Якщо не має часу приготувати свіжу городину можна вживати консервовану. Вінігрет можна зберігати в холодильнику 3-7 днів.

ХРОНІКА ОКРУГ

Голова Округи — Лідія Фіцалович
Regional Council president — Lidia Fitsalovych

ОКРУГА НОВА АНГЛІЯ

Хроніка за 1984 рік

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА
15-ий	Стемфорд	К. Драган
66-ий	Нью-Гейвен	І. Гладка
73-ій	Бріджпорт	С. Бабій
93-ій	Гартфорд	А. Сокольська
106-ий	Гартфорд	В. Бексер
108-ий	Нью-Гейвен	М. Антонишин
121-ий	Нью-Брітан	Г. Шулєвська

Окружний З'їзд Нової Англії відбувся 9-го червня 1984 р. у залі при церкві св. Михаїла, Нью-Гейвен, Конн. У з'їзді взяли участь делегатки й голови всіх відділів Округи за винятком новозаснованого 15-го Відділу. В склад нової управи Округи ввійшли: Лідія Фіцалович — голова, Ірена Гладка — заступниця, Діонізія Брочинська — секретарка, Марта Рудик — скарбничка, Ольга Наборська — організаційна референтка, Христя Добчанська-Мельник — культурно-освітня, Марія Кульчицька — вільна членка. Кооптовано: Марію Гуненко — пресову й Стефанію Бабій — вільну членку.

Округа складається з 7-и відділів і нараховує 179 членок. Всі відділи знаходяться на терені Коннектикут.

Тому, що не всі відділи мають приписаних референток, хроніку подаємо для кожного відділу загальною, замість по референтурах.

15-ий Відділ заснований у березні 1984 р. з допомогою Теодозії Савицької. Відділ старанно працював, щоб зареєструватися. Влаштовано 5 доповідей і 2 висвітлення прозірок на теми українознавства та українського жіночого руху. Округа вітає 15-ий Відділ і бажає йому успішної праці.

66-ий Відділ: Три членки ввійшли у склад управи Округи: Лідія Фіцалович, Ірена Гладка та Марія Кульчицька. Під час року влаштовано 2 базари, 1 продаж печива й Просфору. Відділ присвятив найбільше праці у ділянці суспільної опіки, видано на потреби 1,182,40 дол. і вислано 49 пакунків до Бразилії та 12 до "Glen Cove".

73-ій Відділ: Голова відділу Стефанія Бабій ввійшла до Окружної Управи як вільна членка. Під час року влаштовано "Вишивані Вечерниці", пікнік разом з відділом Українського Народного Союзу й академію в пошану 100-ліття Українського Жіночого Руху. Відділ подарував до крамнички Українського Музею 20 гуцульських килтарів та капелюшків для ведмедиків, а п-і Романів від себе подарувала 10 орнаментів. Вислано 20.00 дол. до Музею замість квітів в пам'ять померлої членки. У Конвенційній книжці був про відділ допис і знімки. Також був допис у "Нашому Житті" і "Свободі". Відділ видав 455.90 дол. на Суспільну Опіку: одну стипендію та посилки до Бразилії. На допомогу утікачам з Польщі видано 100.00 дол. Вислано 50.00 дол. до Стенфордської Семінарії, а 25.00 дол. на інвалідів.

93-ій Відділ: Влаштував для членства одну доповідь і висвітлення прозірок. Ширші сходи були присвячені бл. п. Патріархові Йосифові Сліпому й Слузі Божому Андреві Шептицькому. Також вшановано бл. п. О. Скочдополь. Для громадянства замовлений автобус до Нью-Йорку на концерт Українського Народного Союзу, відзначено 100-ліття Українського Жіночого Руху, влаштовано "Вишивані Вечерниці" й прогулянки до Нью-Йорку. Відбулася зустріч з секретаркою штату Коннектикут Джулією Тешіян. Відбувся курс печива, в якому брали участь 23 учасниці, і два базари. Зібрано 285.00 дол. на стипендії, 100.00 дол. для "Бабусі" і грошеву допомогу для української вечірньої школи. Про 100-ліття Українського Жіночого Руху й зустріч із секретаркою штату були дописи у "Свободі". Відділ бере

участь у "телетоні" на телевізійному каналі ч. 24. Для Суспільної Опіки видано 846.25 дол. Вислано 4 пакунки й 24.00 дол. до Польщі, 3 пакунки та 356.00 дол. до Південної Америки й 10 пакунків до Югославії.

106-ий Відділ: Влаштовано відзначення 100-ліття Українського Жіночого Руху, "День Союзянки", "Гуцульський Вечір" і доповідь "50-ліття Українського Жіночого Руху". Відбулася зустріч з секретаркою штату Коннектикут, мистецька виставка маєстра Якова Гніздовського та показ сучасної моди. Влаштовано два базари. Членки брали участь у курсі печива, який влаштував 93-ій Відділ і разом з цим відділом ходили з колядою на Український Музей. 106-ий Відділ веде світличку в якій є 8-ро дітей під керівництвом Оксани Оприско. Також влаштовано дитячу маскараду. Відділ оплачує журнал "Наше Життя" для Бабусі в Бразилії. У "Hartford Courant", "Ukrainian Weekly" та "Свободі" були подані оголошення про виставку маєстра Якова Гніздовського, дитячу маскараду, базарі й "Показ Моди".

На Суспільну Опіку Відділ видав 85.00 дол. на вислання пакунків до південної Америки.

108-ий Відділ: П'ять членок відділу ввійшли до складу Окружної Управи: Діонізія Брочинська, Марта Рудик, Ольга

Нагорська, Христина Добчанська-Мельник і Марія Гуненко. Влаштовано "Різдвяну Зустріч" для членок і їхніх чоловіків. Також відбувся концерт Евеліни Белюц. Відділ веде світличку, яка начисляє 10-ро дітей. Учителька світлички є Катерина Бамбер. Влаштовано для дітей Свято Миколая. Допис про відділ був у Конвенційній книзі. Відділ видав 200.00 дол. на стипендіятку у Бразилії, як також придбав ще двох спонзорів.

121-ий Відділ: Влаштовано доповідь про куховарство. Відбувся курс писання писанок. Для громади влаштовано "Шевченківське Свято", "День Матерів" та "Вишивані Вечерниці". Зорганізовано виставку народнього мистецтва при Сентрал Коннектикут Стейт Університеті. Про "Вишивані вечерниці" і про сходини були дописи у "New Britain Herald". Відділ послав грошеву допомогу в сумі 25.00 дол. українцям у Південній Америці.

Усі відділи подали знімки й висловили привітання ХХ-ій Конвенції у конвенційній книжці. Членки у всіх відділах стараються відвідувати хворих у шпиталях та людей у старечих домах. Спільно стараємося працювати на добро української громади та СУА.

Марія Гуненко

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ

СВЯТО В ПОШАНУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Хор 71-го Відділу СУА.
UNWLA Branch 71 Choir

Заходом 71-го Відділу Союзу Українок Америки в Джерзі Ситі, Н.Дж. 10-го березня 1985 р. у залі Українського Народнього Дому було відзначено роковини народження та смерті Тараса Шевченка з участю численно зібраної громади.

Започаткував свято молитвою парох Української Католицької Церкви Св. Петра і Павла — о. Роман Мірчук. Хор 71-го Відділу СУА проспівав "Заповіт" Тараса Шевченка. Голова відділу Євгенія Рубчак коротким словом відкрила свято. Реферат про життя і творчість Шевченка прочитала Галина Гаврилук. "На вічну пам'ять Котляревському" Шевченка гарно з почуттям продеклямувала Яринка Ференцевич, а маленька Тамара Сибі, доня членки 71-го Відділу, вже третє покоління українського роду в Америці, продеклямувала "Сонце України".

Гарно підготований хор 71-го Відділу під диригенту-

рою інженера Дмитра Олійника проспівав чотири пісні до слів Тараса Шевченка: "Думи мої", музика А. Гнатишина, "Учіться брати мої" музика М. О. Гайворонського, "Сонце заходить" музика Д. Роздольського, та "Розрита могила" музика А. Давидовського. Акомпанював Роман Шевчук.

Галина Білик прочитала "Думи і мрії Шевченка", Євгенія Рубчак рецитувала "Посланіє" Шевченка. Голова відділу приготувала виставку творів і малярських праць Тараса Шевченка, зокрема репродукцію його автопортретів.

На закінчення голова відділу подякувала всім виконавцям програми та Іванові Цьолко за декорацію сцени, а всім присутнім за участь у святі.

Свято закінчили співом "Ще не вмерла Україна..."

Галина Гаврилук,
пресова референтка

*Діловий комітет імпрези "Вишивана Веснянка" в Дітройті.
Planning Committee for Vishivana Vesnianka in Detroit.*

ВИШИВАНА ВЕСНЯНКА

17-го березня ц. р. заходами 45-го Відділу СУА в Дітройті відбулася цікава імпреза під назвою "Вишивана Веснянка". Відділ задумав влаштувати весняну імпрезу, яка змістом стояла б на сторожі збереження здобутків української культури в ділянці вишивки а також мала б легкий, розваговий характер.

Програма складалася з таких частин: показ практичного пристосування вишивки до жіночого та дитячого одягу, мистецько-розвагова частина та обід.

"Веснянка" почалася віршованим вступом пера покійної С. Колодницької, який по-мистецьки виголосила О. Марушак. Теплими словами висловила вона наше велике прив'язання до вишивки, її глибоке символічне значення та вічну традицію плекання мистецтва в нашому народі.

Показ носі розпочали діти, а тоді жінки показували свої сукні. Перед очима численної, бо аж 350 осіб, публіки переходили гарні, стрункі постаті модельок у денних, попудневих та вечірніх сукнях різного кольору та стилю. Вишивки виконані хрестиковими vzорами, низом, гладдю та яворівкою. Велике враження робили сукні прибрані гаптом, найчастіше того самого кольору, що матеріал сукні. Разом продемонстровано 60 експонатів. Вмілий і точний опис вишивок виготовили пані Л. Патерин та Д. Конюх. Чимало натрудилися вони для вдержання порядку в ході показу суконь. Великим успіхом втішалися діти у віці 3-10 років вдягнуті у вишивані суконочки, кептарики, убранка.

Показ вишивки переплітався розваговою частиною. В програмі успішно виступила група юних бандуристок зі школи Кобзарського Мистецтва під орудою М. Сердюка. В дальшій частині програми молода, талантовина піаністка Л. Цісарук відіграла Гуцульську Токату Кос-Анатольського. Гротесковий Танок Г. Китастого та Вальс Шопена. Дуже милою точкою був теж виступ квінтету "Союзянки" під керівництвом І. Кисіль, які відспівали декілька пісень легкого жанру.

На закінчення "Веснянки" переведено лютерею. Присутні з цікавістю слідкували за викликуваними числами, бо фанти становили вартісні виграші, а саме: вишивки, торт, кришталеві предмети та інше.

Наталка Гевко досконало вела програму і добре виконала завдання та протягом цілої імпрези зуміла вдержати дуже милу атмосферу.

Після закінчення заля ще довго гомоніла й присутні обмінювалися враженнями з уміло підготованої "Веснянки".

Ірина Тарнавська

"ТРАДИЦІЙНИЙ ОСЕЛЕДЕЦЬ"

В неділю, 3-го березня 1985 р. 76-ий Відділ СУА у Воррен, Міч. влаштував "Традиційний оселедець". Імпреза відбулась у залі щойно закінченого Українського Села, тому й більшість публіки складалась з його мешканців.

Мистецьку програму виконали молоді студентки що створило своєрідний родинний настрій: молоді розважали своїх матерів та бабунь. Програму підготувала культурно-освітня референтка Оксана Омецінська, яка привітала присутніх і попросила наших молодих мистців до слова. Першою точкою був віршований привіт, що від імені нашої голови Г. Калитяк прочитала її донька Оленка Калитяк. Гумореску "Окуляри" Ганни Черінь прочитала Ліда Заревич. Зірка Калинич заіграла на фортепіяні прелюд Шопена й сонату Бетговена. Гумореску Білкуна "Моя помолодніла дружина" прочитала Діяна Омецінська. Програму закінчили чотири бандуристки: Надя Блюй, Марта Несторович, Стефанія Максимович і Христя Зарицька.

Після програми членки 76-го Відділу гостили присутніх оселедцями, різноманітними рибними стравами та солодким.

С. Стріч,
пресова

*Під час імпрези — при фортепіяні Зірка Калинич.
During the program — Zirka Kalynych at the piano.*

РІЧНІ ЗБОРИ

24-Й ВІДДІЛ, ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Річні загальні збори 24-го Відділу СУА в Елізабет, Н. Дж. відбулися 3-го лютого 1985 р. Окружну управу представляла Ірина Левицька.

Вибрано нову управу відділу в такому складі: Олена Мельничук — голова, Ольга Граб — заступниця голови, Ірена Мельничук — секретарка, Анна Іванців — скарбник.
Референтки: Ольга Заремба — культурно-освітня, Юлія Полянська — суспільної опіки, Олександра Когут — пресова, Стефанія Купча й Павлина Юрчак — господарські.

Контрольна Комісія: Марія Бокало — голова, Анна Зуйко, Люба Вальчик — члени.

Олександра Когут,
пресова

29-Й ВІДДІЛ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори 29-го Відділу відбулися 5-го лютого 1985 р., в домівці СУА, з присутністю голови Окружної Управи Евстахії Струтинської.

Склад нової управи: Дарія Яросевич — голова, Юлія Кокорудз — заступниця голови, Віра Маркевич — протоколярна секретарка, Катя Івасишин — кореспонденційна секретарка, Оксана Добровольська — скарбник.

Референтки: Ольга Дяченко — організаційна, Дарія Маркус — культурно освітня, Емілія Вишницька — фінансова, Віра Трощук — голова комісії суспільної опіки: Марія Боднарук і Оксана Ванджура — члени, Галина Коленська — пресова, Ірена Олексюк — радієва, Іванна Кіт — зовнішних зв'язків, Люба Калін — господарська. Виховна комісія: Оксана Ванджура — голова, Віра Трощук і Богданна Пристах — члени.

Контрольна Комісія: Таня Винниченко — голова, Надія Каспрік і Наталка Масник — члени.

Галина Коленська,
пресова референтка

33-Й ВІДДІЛ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Річні загальні збори 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді, Огайо відбулися 10-го лютого 1985 р. в домівці СУА в Пармі.

Вибрано таку управу на 1985 рік: Ірина Кашубинська — голова, Ольга Демянчук — перша заступниця голови, Анна Тарнавська — друга заступниця голови, Іванна Шкарупа — секретарка, Люся Медицька — скарбник.

Референтки: Стефанія Вільшанецька — організаційна, Ольга Демянчук і Люба Мичковська — культурно-освітні, Анна Тарнавська — виховна, Зеня Ярош — завідуюча світлички, Стефа Городиська, Анна Перепічка, Марія Юрків, Ірина Стахур, Марія Антонів, Дарія Микита — комісія суспільної опіки, Іванна Вовк — стипендійна, Марія Антонів, Марія Юрків — мистецтва й музею, Марія Грушкевич — пресова.
Контрольна комісія: Міра Грабець, Євгенія Дубас, Віра Смаль-Стоцька, Марта Сидір, Олександра Волошин.

Міра Грабець,
секретарка зборів

70-Й ВІДДІЛ, ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Річні загальні збори 70-го Відділу СУА ім. В. Бобенко відбулись 23-го березня 1985 р. Головою президії річних зборів вибрано Марію Химінець, а секретаркою Ірину Чайківську. Від округи Нью-Джерзі представницями були Ольга Муссаковська й Люба Єднака.

Вибрано нову управу в такому складі: Марія Бакалець — голова, Олена Бобиляк — заступниця голови, Ольга Мочула — секретарка, Ліда Ігнат — скарбник.

Референтки: Александра Мочула — культурно-освітня, Світлана Марченко — пресова, Ольга Буртик — зв'язків, Дарія Колатало — суспільна опіка, Ядвига Дяченко — господарська, Ірена Цапар — музейна.

Контрольна комісія: Осипа Кобзар — голова, Ірина Чайківська й Марія Химінець — члени,

Світлана Марченко,
пресова референтка

77-Й ВІДДІЛ, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Річні загальні збори 77-го Відділу СУА ім. Алли Горської в Чикаго відбулися в неділю, 28-го квітня 1985 року. Окружну Управу СУА представляла Наталка Завадович, заступниця голови. До Президії зборів увійшли Валентина Скороход-Хома — голова та Неля Бриджмен — секретарка.

Склад нової управи: Валентина Скороход-Хома — голова, Наталка Коновал — заступниця голови, Неля Бриджмен — секретарка, Тамара Петренко — скарбник.

Референтки: Текля Смаль — організаційна, Неля Бриджмен — пресова, Лідія Отрошко — культурно-освітня, Катерина Баран — суспільної опіки, Татяна Сідельник і Олена Карнаух — господарські, Текля Смаль — зовнішних зв'язків.

Контрольна комісія: Віра Хамів — голова, Варвара Петрусь і Валентина Косогор — члени.

Неля Бриджмен,
пресова референтка

92-Й ВІДДІЛ, МЕНВІЛ, Н. ДЖ.

Річні загальні збори 92-го Відділу СУА відбулися 10-го лютого 1985 р. Були присутні 11 членок відділу, а від Округи прибула Ольга Тритяк.

До нової управи відділу увійшли: Таня Рішко — голова, Марія Гарвіст — перша заступниця голови, Іванна Мриглоцька — друга заступниця голови, Дарія Самотулка — секретарка, Мирослава Стахів — скарбник.

Референтки: Стефа Ландвіт й Анна Кузьмів — організаційні, Ольга Захарко — пресова, Анна Захарко й Анна Стефанишин — господарські.

Контрольна Комісія: Олена Рохман — голова, Марія Гнідь і Евфрозина Прядка — члени.

Дарія Самотулка,
секретарка

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

по **1000.00 дол.** — Ярослав і Ірина Куровицькі, д-р Валентина і Стефан Савчук, 119-ий Відділ СУА (зібрано колядою на Український Музей — жертводавці: 100.00 дол. — Роман і Анна Король; 75.00 дол. — 119-ий Відділ СУА; по 30.00 дол. — Роман і Марія Борковські, Ярослав і Ірена Моцюк, Александра Крумшин, Ольга Женецька, Анна Козицька, д-р Надія Т. Кмета, Петро Ганкевич, д-р Олег і Люба Сохан, Петро Кулинич, д-р Василь Кіналь; по 25.00 дол. — Лев Кокондинський, Іванна Бобяк, Анна Качмарська, Остап Винник, Марія Мороз Сосяк, д-р Р. Трохимчук, Богдан Титла, Р. і Х. Соневицькі, Р. і О. Порошко, Ольга Руденська, Валентина Преско; по 20.00 дол. — О. Гірна, М. і А. Шашкевич, Микола Лебедь, Р. і Н. Карачевські, Зенон Ціховляс, Марія Івасютин, Марія Струмінська; 15.00 дол. — Анна Варчак; по 10.00 дол. — Люба Крумшин, Софія Крумшин, Наталія Холодна, Віра Кушнір, Рома Оленська, Катерина Гаверлюк, Катерина Слойка, Михайло Кобасар; по 5.00 дол. — Святослав і Г. Коцибала, Лев і Олена Футала, Євгенія Круп.)

500.00 дол. — Дарія Козак-Сапієнза

250.00 дол. — Українське Товариство Інженерів в Америці — Філядельфійський Відділ

по **200.00 дол.** — Федір Олійник, Кемікал Банк в доповненню пожертви Ричарда Альвіна, 109-ий Відділ СУА

185.00 дол. — А.Т. і Т. Фондація в доповненню пожертви Х. Воловдюк

по **100.00 дол.** — Мирослав і Люба Прокоп, Зелена Буковина — Філядельфія, Стефан і Іванна Рожанковські, д-р Любомира Коцур, Олег Гелемей, Анна Гувер, Роман і Наталія Кузик, д-р Олександр Гудзяк, Галина Пісецька-Кохановська, Олександр і Софія Скоп, "Провидіння" Товариство Українських Католиків в Америці, 22-ий Відділ СУА, 45-ий Відділ СУА, 58-ий Відділ СУА, Мобіл Фондація в доповненню пожертви М.Т. Пеленський, Юнайтед Технолоджіс в доповненню пожертви Анни Гомик, Кемікал Банк в доповненню пожертви Ольги Альвіно

по **50.00 дол.** — Ірина Іванчишин, Петро Саяк, Данило і Анна Слободян, Микола і Стефанія Чорні, д-р Андрій Мацюрак, Володимир Маркевич, Йосиф і Стефанія Порайко, Дарія Витвицька, Ольга Трачук, 8-ий, 20-ий, 48-ий, 49-ий, 55-ий, 57-ий, 80-ий, 81-ий, 97-ий, 98-ий, 107-ий, 120-ий, 121-ий Відділи СУА, Н.Л. Індустрії Фондація в доповненню пожертви Леннокс Біч, НСР Фондація в доповненню пожертви Андрія Кобзара

по **30.00 дол.** — Марія Соробей, Галина Клебіцька, Ірина Борщ

по **25.00 дол.** — Філарет Лукіянович, Перл Дент, д-р Б.А. Филипчак, Теодозія Депутат, Галина Кастл, Володимир Папуга, Ольга Яхно, Микола Черевайко, Павло Крицький, Осип Данко, Зеновія Воробець, Марта Рудик, д-р Леонід і Оксана Мостович, Юрій і Оксана Храневич, д-р Олександр Кміцікевич, д-р і п. Я. Панчук, Юрій Мельникович, Ірка Кобзар, Михайло і Ольга Ковальчук, д-р Юрій і Віра Кушнір, д-р Л. Балтарович, Анна Федорович, Маруся Стефанишин, Володимира і Микола Кавка, Кредитівка "Самопоміч" Елизабет, Н.Дж., Володимир Семенина, Ярослав і Ольга Городецькі, Володимир Клебович, Маргарита Борзаківська, д-р Роман Романен-

чук, Олександр Мальченко, Ада Кулик, Анна Ярема, Осип Янкевич, Петро Грицак, Роза Воробель, Михайло Сосяк, Леонард і Галина Мазур, д-р Микола і Ірина Ільчишин, Іван і Соня Качмарик, Марія Підгородецька, Convent of the Sacred Heart.

по **20.00 дол.** — Микола й Катерина Яремко, Григорій Лозинський, Стефан і Анна Секрета, Михайло Кікцьо, Марія Турчин, Стефан Гук, Роман Рак, Стефанія Кожушко, Яків Козарук, Олександр Булак, Ярина Турко-Бодрок, Роман Вомпель, Євгенія Керницька, Ольга Кобзар, д-р Богдан і Марта Цимбалісті, Ярослав і Ярослава Букачевські, Софія Головка, Надія Світлична, Іван Дацьків, Марія і Євген Цибики, Оксана Луцька, Ярослав Петрушак, Еміль Грубський, Ліда Пакула, Єлисавета Мадич

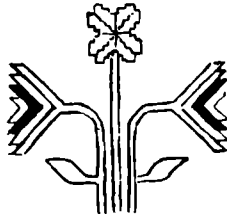
по **15.00 дол.** — Федеральна Кредитівка "Самопоміч", Сиракюз, Н.Й., Зенон Михалевський, Іван Бик, Борис Шарий, Юрій Кравець, Ірина Шинаровська, Мирослав і Христина Лисовой, Осип і Варвара Швед, Стефан Мартинюк

по **10.00 дол.** — Стефанія Євчук, Христина Попович, Розанна Тількин, д-р Іларіон і Анна Домбчевські, публична школа Н.Й., Євгенія Гринишин, д-р Роман Богонович, Євген Івашків, Віра Іваницька, Софія Стецюра, Наталія Канюга, Борис Таран, Лев і Ірина Кушнір, Марія Герус-Мартюк, Александра Волошин, о. Юрій і Неоніла Дубицькі, Іван і Марія Гумовські, д-р Володимир Гординський, Оксана Колесніченко, Еміль Барулка, Любомир Гевко, Іван В. Солдренсен, Ліса Іванів-Джонс, Теодозія Когут, Григорій і Стефанія Явні, Оксана Ключас, Федір Корсен, Анна Озераник, Марія Турко, подружжя Андрій Сікорський, Григорій Мисишин, Анастасія Волкер, Юрій Войчак, Стефан Шренко, Андрій і Катерина Бук, Розалія Полчі, Володимир Дучинський, д-р Володимир Михайлів, Мирослава Граб, Федір Гайовий, Василь Качур, Софія Михайлишин, Наталія Вайда, Євген Мороз, Мирон Бучак, Наталія Масюк, Константин Церкевич, Євгенія Боднарчук, Іванна Скарупа, Ольга Лошкевич, Ольга Стутьбовська, Ірина Гнатчук, Ярослав Пришляк, Марія Євсєвська, Омелян і Олена Тишовницькі, Ярослав Ставничий, д-р Н. Теревус-Кмета, Т. Юревич, Микола і Лідія Бульба, Ольга Курилас, Володимир Когутяк, Аліна Олексин, Ігор Колка, Михайло Дорошенко, Юрій Кисілевський, Галина Ощипко, Лідія Федорів, Галина Филінська, Олександр Кулинич, Августин Юзьяк, Юрій Поліщук, Володимир Черевко, Кирило Григорович, Володимир Симків, о. Богдан і Володимира Смик, Марія Білосор, Олена Чорна, Петро і Еллен Марченко, Стефан Зубаль, Надія і Теодор Бабюк, Христина Головата-Пітерсон, Марта Пфлячнер, Іванна Субтельна, Семен і Софія Михайлишин, Микола Коропецький

по **5.00 дол.** — Стефан Гладун, Сергій Небошинський, Константин і Євгенія Степовий, Марія Бішко, Софія Судин, Ірина Благітка, Василь Грибик, Петро і Марія Зеґестовські, Іванна Жовнір, Іван Кефор, Іван і Катерина Попек, Михайло Дякун, Адріан Горницький, Микола Костирко, Ольга Федірко, Д. Тучковський, Софія Мельник, Іван Голобут, Ярослав і Іванна Клим, Віра Шембель, Микола і Надія Криворук, Анатоль Ромах, М. Гевко, Роман Лопачак, Микола Барницький

3.00 дол. — Микола Харук

2.00 дол. — Петро Горбань

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

1,520.00 дол. — Тревелерс Компанія доповнила пожертви таких осіб: Анна Крамар, Ірина Капустинська, Ярослава Кукіль, Катря Гадзевич, Юлія Вишневська

1000.00 дол. — д-р Остап Котик-Степанович, Н.Н.

300.00 дол. — 93-й Відділ

по **200.00 дол.** — д-р Омелян Дерій, Федеральна Кредитівка "Самопоміч" Ньюарк, Н.Дж., 67-й Відділ СУА, 72-й Відділ СУА, Округна Управа Чікаго

по **150.00 дол.** — 62-й Відділ СУА та 83-й Відділ СУА — в продажі цеголок Будівельного Фонду

120.00 дол. — 71-й Відділ СУА

по **100.00 дол.** — Марія і Омелян Омецінські, Ірина Чайківська, Українсько Американське Товариство Сеніорів, Татіяна Мотика, Ольга Овсянецька, д-р Марія Кознарська, Олександр і Ольга Смаль, Розалія Фенчинська, 21-й Відділ СУА, 35-й Відділ СУА, 24-й Відділ СУА, 90-й Відділ СУА, 92-й Відділ СУА, Округна Управа Нової Англії, СУА

80.00 дол. — д-р Юліан і Анна Політило

70.00 дол. — Округна Управа Нью Джерзі, СУА

по **50.00 дол.** — Ніна і Меррел Бих, Тарас Ількевич, д-р Остап і Зиновія Баран, Роман і Теодора Британ, д-р Ірина Крамарчук, д-р Марія Ярославська, Софія і Осип Серафим, Анна Бойчук, Марія і Роман Масюк, Відділи СУА — 20-ий, 18-ий, 32-ий, 82-ий, 104-ий

по **25.00 дол.** — Василь Мисак, Ірина Каратницька, Артеміс Мареш, Юлія Дашко, Ярослав і Надія Бігун, Люба Артимішин, Ольга Городецька, Анна Олійник, Іван і Ольга Гірні, Наталія Канюга, д-р Юліан і Анна Політило, Надія Попель, д-р Олександр Стрільбицький, Федір Олійник, Тарас Дурбак, Марія і Надія Касіянчук, Український

Конгресовий Комітет Америки — Відділ Когова

по **20.00 дол.** — Роман Фенчинський, д-р Василь Коструб'як, Дзвінка Захарчук, Ярослав і Іванна Клим, Корнелія Лонкевич, Володимир Могучий, Іван Хомяк, Еміль і Стефанія Грубські, Марія Герус Мартюк, Анна Герасименко, д-р Євген і Ніля Стецьків, Роман і Мира Грабець, Христина і Зенон Кифор, Марія Карпевич, Марія Семянчук, 34-й Відділ СУА

по **15.00 дол.** — Юрій Кисілевський, Анна Коренець

по **10.00 дол.** — Марія Слободян, Олександра Бражник, Дмитро Стрековський, Олена Коровицька, Марія Романець, Теодозія Кузьмович, Методій Борецький, Анна Бортник, Софія Клим, Катерина Марків, Іванна Пенкальська, Олена Петрів, Антоніна Звадюк, Ольга Качмарська, Юлія Крися, Ярослава Лісовець, Анна Маркевич, Володимира й Остап Савчинські, Олена Смулка, Анна й Микола Стасів, Оксана Кордуба, Геня Домарадська, Мирослава Ваньо, Ганя Татаренко, Марія Кукурудза, Маруся Дурбак, Камілія Гук, Я. Дяченко, Уляна Кобзар, Лідія Крамарчук, Лідія Цалевич, Дарія Рудакевич, Муся Мочула, Дарія Ушак, Анастасія Третяк, Марія Сохан, Лідія Ігнат, Марія Химинець, Галина Бобеляк, Світлана Марченко, Христина Блаженко, Ольга Мочула, Леся Мочула, Осипа Кобзар, Ядвіга Дяченко, Марія Стефанів, Ірина Свистун, Марія Тижбір, Стефанія Покора, Ольга Буртик, Мирослава Гарасимович, Анна Ваньо, Марія Борбич, Ірена Цапар, Аркадій Гончарів, Мирослава Лугова, д-р Богданна Свистун, Розалія Цьокало, Павло і Корнелія Лонкевич, Джералд і Анна Боднар, Микола Черевайко, Уляна і Олег Омецінські, Євгенія Ізанс, Стелла Бачинська, Галина Лоґан, Ірина Галібей, Марія Мандро, Наталія Стемська, Галина Масюк, Софія Полович, Анна Гогоша, Варвара Ковальчук, Стефанія Кушнір, Катерина Барсиган, Дарія Ракоча, Ольга Павлів, Кароліна Гезалух, Євген Мороз, 70-ий Відділ СУА

6.00 дол. — Андрій Бідяк

5.00 дол. — Галина Мірчук

2.00 дол. — Петро Горбань

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

д-р Іван і Наталія Макаревичі — 3 світлини

Мирон Сурмач — 3 світлини

Мирон Лесків — архів Мирона Лесківа

Український Діоцезіальний Музей і Бібліотека в Стемфорді — 58 копій зі світлин

Олена Варварів — 10 світлин, 17 копій з документів

"Свобода" і "Український Тиждень" Комітет Об'єднаних Укр.-Амер. Організацій міста Нью-Йорк (Михайло Шпонтак) — 7 світлин

Марія Душник — 16 світлин

д-р Володимир Душник — 1 світлина

Катерина Кедровська — 17 світлин, 2 вирізки з газети

Анна Фенчинська — 3 світлини

Розалія Фенчинська — 14 світлин

Ярослава Саяк — Тов. Лемківщина — 2 світлини

Марія і Петро Королишини — 15 світлин

Андрій і Євелін Кейбіда — 11 світлин

Ольга Дудиш — 12 копій зі світлин

Василь Гіна — 2 світлини

Євдокія Блавацька — 2 копії — світлини і програмки

Український Братський Союз (Іван Олексин) — 25 світлин

Щиро дякуємо,

Христина Певна,
завідуюча фотографіями

ПОСТІЙНІ ФОНДИ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Одна особа котра не бажає подавати імена відчинила Постійний Фонд Українського Музею в сумі **10,000.00 дол.**

Д-р Володимир А. і Галина А. Петришин вложили **5,000.00 дол.** до існуючого Постійного Фонду в їх імени.

Марґарита й Василь Кієць вложили **1,000.00 дол.** та відчинили Постійний Фонд в своїм імени.

Додатково **Сквиб Корпорація** вложила **2,000.00 дол.** до Постійного Фонду подружжя Кієць в доповненню їх пожертви на цю ціль.

Д-р Олег і д-р Іванна Ратич вложили **1,500.00 дол.** до Пропам'ятного Фонду в імени Марії Мірчук та Іванни Дмитерко Ратич.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Замість квітів в пам'ять бл.п. **д-ра Степана Банаха** складаю **15.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Марта Салик-Яцушко**

Замість квітів на свіжу могилу дорогого **д-ра Євгена Барановського в Австралії — Кіама —** на Будівельний Фонд Українського Музею складаю **100.00 дол.** **д-р Марія Кознарська.**

Замість квітів в пам'ять **Р. Бобанич,** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку. **д-р Галина Врецьона.**

Замість квітів в пам'ять бл.п. чоловіка **Константина Варварів,** складаю **50.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку. **Олена Варварів.**

У третю річницю смерти мого дорогого незабутнього шваґра бл.п. **д-ра Василя Вергуна** складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **М. Квас.**

У 22-гу річницю смерти моєї найдорожчої Мами бл.п. **Петронелі Гарасимів,** і на свіжу могилу моєї тети, бл.п. **Стефанілі Суботин,** як нев'янучий вінок на їхні могили складаю **25.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку. Родині тети висловлюю моє щире співчуття. **Ірена Герент.**

У пам'ять сл.п. **Григорія Глушки** замість квітів на могилу Покійного складаю **50.00 дол.** на Український Музей, а родині висловлюю співчуття. **Володимир Маркевич.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Ірини Гошовської** дорогої членки, скарбнички 64-го Відділу СУА зложили на Український Музей в Нью Йорку: **25.00 дол.** — **Марія Підгородецька;** по **20.00 дол.** — **Марія Даниш, Олена Качала, Дарія і Омелян Шеперовичі;** по **10.00 дол.** — **Іванна Джус, Марія Савицька, Іванна Рожанковська, Дарія Цвіль, Євгенія Тріска, Христя Навроцька, Марія Ржепецька, Оксана Рак, Марія Карлевич, Люба Раковська, Марія Палідвор;** по **5.00 дол.** — **Осипа Лень, Марія Береза. Разом 205.00 дол.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Любови Данилович** складаємо **300.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку. **д-р Юліян і Анна Політило.**

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Софії Залопаной** складаємо **100. 00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку, на Фонд Будови Музею. **Ольга й Теодор Ракочі.**

У пам'ять бл.п. **Софії Залопаной** складаю **10.00 дол.** на Український Музей. **Ольга Павлів.**

У пам'ять бл.п. **Нусі Зафюшко** складаємо **15.00 дол.** на Український Музей. **Оксана і Лев Щурі.**

У першу болючу річницю смерти бл.п. **Марусі з Добрянських Колянковської** моєї незабутньої братової складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **Марія Герус-Мартюк.**

В світлу пам'ять **д-ра Петра Конюха** складають **25.00 дол.** на Український Музей, а родині висловлюють глибоке співчуття — **Іванна й Олег Ратичі.**

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Євгена Костека** складаємо **30.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку. **Лена Смулка, Віра Лащик, Оксана Кіпа.**

У пам'ять бл.п. чоловіка **Михайла** складаю **50.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью Йорку. **Марія Крижанівська.**

Замість квітів на могилу **пані Купчинської** складають на Український Музей **10.00 дол.** У пам'ять бл.п. **Юлії Наливайко** складаємо **15.00 дол.** на Український Музей. **Надія і Ярослав Бігун.**

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Євгена Кушніра** й бл.п. **Романа Скоробогатого** складаємо **50.00 дол.** на Український Музей. **Ярослава й Роман Ракочі.**

У світлу пам'ять бл.п. **Ірини Малиновської** складаємо **250.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку. **д-р Ярослава і Марія Савка.**

Замість квітів в пам'ять **Ірини Малиновської** зложила **10.00 дол.** на Український Музей. **Анастасія Волкер.**

Замість квітів на свіжу могилу **Михайла Притули** — чоловіка нашої дорогої членки Михайлини Притули, який упокоївся в Бозі (3.11.85) складаємо **25.00 дол.** на Український Музей. **38-ий Відділ СУА.**

Замість квітів в пам'ять сл.п. **Рени Прончак** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Таїсса Богданська.**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої тети **Софії Несторович** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей. Родині висловлюємо щире співчуття. **Лідія і Роман Брехун** з родиною.

У пошану пам'яті бл.п. **Івана Одежинського** мого чоловіка складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **Лідія Одежинська.**

24-го листопада 1984 р. була відслужена заупокійна Служба Божа в церкві св. Володимира в 40-ий день смерті св.п. мгр. **Івана Оленського**, чоловіка членки 62-го Відділу СУА Марії Оленської, під час поминального обіду зібрано на підписну листу **260.00 дол.** на Український Музей. Жертводавці: по **20.00 дол.** — І. Кіндрачук, Г. Боровець, Л. Костюк; **15.00 дол.** — Є. Геба; по **10.00 дол.** — А. Мох, Г. Кандюк, О. Паливода, К. Кіндзельська, Я. Гунчак, Д. Сірко, С. Олинєць, С. Осадца; по **5.00 дол.** — П. Юркевич, О. Линник, Н. Грицишин, Є. Туринська, О. Дмитренко, А. Пищимуха, Ю. Попович, А. Одуляк, А. Косців, Л. Гайдар, З. Озарук; **50.00 дол.** — Наталія і Василь Ерегі.

Замість квітів на свіжу могилу покійного інж. **Любомира Онишкевича** складаю **20.00 дол.** на Український Музей — **Остап Балабан.**

У пам'ять моєї тети бл.п. **Михайлини Остап** складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **Міра Залуцька.**

У дев'яту річницю відходу у Вічність мого незабутнього й дорогого чоловіка **Бориса** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью Йорку. **Дружина Марія Ржепецька.**

У першу річницю смерті та замість квітів на далекі могили наших дорогих бл.п. **Ольги й Петра Савицьких** на потреби Українського Музею в Нью Йорку (через 86-ий Відділ СУА), пересилають: по **100.00 дол.** — Василь і Наталія Чапленко, Матвій і Таїса Мелешко, Бернард і Анна Кравчук, Богдан і Марія Полянські; **50.00 дол.** — Рокко і Соня Берарді; по **25.00 дол.** — Ірина Крамарчук, Василь і Ольга Шевчук; **10.00 дол.** — Ірина Федів. **Разом 510.00 дол.**

У світлу пам'ять незабутньої **Ірени Скочдополь** в першу річницю її відходу у Вічність складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Іванна Гринь.**

Замість квітів в пам'ять сл.п. **Юрія Стасюка** складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **Дарія Стасюк.**

У пам'ять блп. **Стефанії Стерпак** і бл.п. **Миколая Мандріг** складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **д-р Ольга Коропей.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Евгена Сумика** парафіяна церкви св. Володимира зложили **50.00 дол.** на Український Музей в Нью Йорку.

У світлу пам'ять бл.п. **Евгена Сумика** складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Євгенія Миган** з донею.

У світлу пам'ять покійної **Марії Татарської**, колишньої голови відділу, членки управи Фінансової Комісії СФУЖО і Філадельфійської Окружної Управи складають на Український Музей в Нью Йорку родина, приятелі і членки:

100.00 дол. — Калина Татарська Козак з чоловіком Ярославом; **30.00 дол.** — Галина Годованець; по **25.00 дол.** — Фінансова Комісія СФУЖО, інж. Володимир і Олена Шиприкєвичі; по **20.00 дол.** — Наталія Даниленко, Теодозія Кічоровська, Марія Сенейко, інж. Зенон Кохановський, Анна Тарнавська, **15.00 дол.** — Христина Турченко; по **10.00 дол.** — Анна Борис, Ірена Гаврилів, Лукія Гриців, Христина Дольницька, Марія Євсєвська, Анастасія Жилава, Ніна Квашинська, Кароліна Конрад, Марія Куземська, Теодозія Кузьмович, Анна Максимович, Леся і Юрій Мацьків, Емілія Михалєвська, Анна Олійник, Надія Оранська, Оксана Поритко, Марія Романець, Ірена Райнер, Марія Угорчак, Дарія Федак, Іванна Федорів, Людмила Чайківська, Марія і Ігор Чижовичі, Марія Шумська, Леся Яцкевич; по **5.00 дол.** — Оксана Гораєцька, Стефанія Григорчук, Марія Данилів, Марія Луцька, Стефанія Ракоча, Іванна Субтельна; **3.00 дол.** — Ірина Ярош. **Разом — 563.00 дол.** Управа й членки 43-го Відділу, Філадельфія.

У світлу пам'ять нашого дорогого стриянка сл.п. **Марії Татарської**, для якої справа Музею була дорога, складаємо **100.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью Йорку. **Ірена Козак** з дітьми з **Торонта.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Василя Труша** зложили: **30.00 дол.** — Дмитро і Ольга Нагірні; **20.00 дол.** — Михайло і Михайлина Баран.

Замість квітів на свіжу могилу **Анни (Дзюба)** і **Романа Цегельських** в Україні складаємо **20.00 дол.** на Український Музей та в пам'ять **Нусі Никифоряк** і **Розини Захарченко** складаємо **20.00 дол.** на потреби Музею. **Євстахія і Степан Шуган.**

У пам'ять бл.п. **Романа Шведа** складаємо **10.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью Йорку. **Стефан і Ірина Новозенюк.**

Замість квітів на могилу бл. п. **Теодата Школьника** зложено слідуєчі пожертви на Український Музей: по **20.00 дол.** — Іван Стадник, Любомир Стадник; **10.00 дол.** — Ліда Ткачук.

ПОДЯКИ

Із чистого доходу з Вечорниць "Червоної Калини" в Рочестер, Н.Й., що відбулися 16-го лютого ц.р. припало усім організаціям, що улаштували імпрезу 100.00 дол., яких вони призначили після бажань. 47-ий Відділ СУА призначив свою частину доходу, в сумі **100.00 дол.**, на Український Музей, в Н.Й.. **47-ий Відділ СУА.**

Складаю щирю подяку Управі й усім членкам 47-го Відділу СУА за щирі побажання і розкішні квіти, які я одержала в день 90-ти ліття мого життя. Хай Бог благословить Вас і дарить щасливим життям прожити усім Вам до 100 літ. Із вдячності складаю дар в сумі **100.00 дол.** на розбудову Українського Музею в Нью Йорку. **Татіана Мотика.**

Сердечно дякую сестрі Олі та швагрові Михайлові Захарків за їх опіку й гостинність під час мого перебування на вакаціях у Гаваях та острові Кауаї. Зберігаючи милі спогади як вияв вдячності складаю **50.00 дол.** на Український Музей. **Ірина Г. Іванчишин.**

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

ПОДЯКИ й ПОЗДОРОВЛЕННЯ

Дякуючи Окружній Управі Нової Англії за побажання мені скорого видужання під час моєї недуги складаю **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Олександра Шуст.**

Складаю сердечну подяку паням 11-го Відділу СУА в Трентоні Н.Дж. а саме: Любі Мриглоцькій реф. сусп. опіки й Емілії Панасюк, заступниця голови, за відвідування, подарунок а головно за моральну підтримку в часі недуги й перебування мого чоловіка в лікарні. З вдячності складаю **15.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Ольга Джаман.**

З нагоди отримання літературної нагороди Фонду Тетяни й Омеляна Антоновичів, за збірку поезії "Білі Теми", посилаємо **Юркові Коломийцеві**, чоловік нашої членки Лесі, наші gratуляції, а Запасному Фондові "Нашого Життя" **25.00 дол.** Управа й членки **29-го Відділу СУА**

Замість квітів на могилу бл.п. **Стефана Андрушків**, чоловіка нашої членки **Марії** складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині наше щире співчуття. **Управа й членки 1-го Відділу СУА.**

Замість квітів на могилу нашої членки бл.п. **Юлі Бубели** складаємо **15.00 дол.** на Запасний Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюємо найщиріші співчуття. **Управа й членки 89-го Відділу СУА в Кергонсоні.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Олени Вороневич**, матері наших кумів **Любка й Марти**, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Дарія Ярошевич, Ірина Пежанська**

У пам'ять бл.п. **Галі Дармограй** складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" через 1-ий Відділ СУА, а родині висловлюю щирі співчуття. **Тамара Панкевич.**

Вшановуючи пам'ять св.п. **Франца Колодія** складаю пожертву **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Опечаленій родині висловлюю глибоке співчуття. **Ір. Качмарська.**

У світлу пам'ять брата **Михайла Коростіля** складаю **30.00 канадських дол.** як передплату "Нашого Життя" для незаможних "Бабуць". **Люба Кривокульська.**

Замість квітів на свіжу могилу дорогого сусіда св.п. **Євгена Костека**, складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Ярослава Лісовець.**

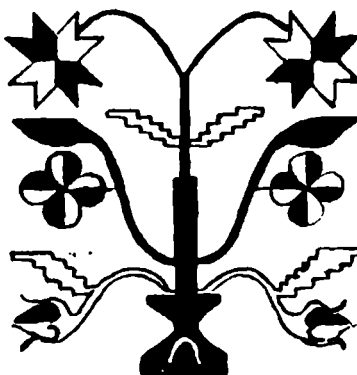
Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Івана Костюка (Ваньки)** складаю **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а дружині складаю щире співчуття. **Дарія Гусар, Торонто.**

У пам'ять недавно спочилого бл.п. інж. **Василя Котика**, батька членки **81-го Відділу СУА в Дітройті, А. Фльорчук**, складає **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **управа й членки 81-го Відділу СУА.**

У пам'ять бл.п. **Стефана Новоженюка**, чоловіка нашої членки **Ірени Новоженюк**, складаємо **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **43-ій Відділ СУА, Філадельфія.**

Замість квітів на свіжу могилу св.п. професора **Михайла Чорнодольського** пересилаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Ярослава Лісовець.**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої бл.п. **Євгені Шарко** пересилаємо скромну лепту **20.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". **Віктор і Надія Винич.**

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Юстина Прибила
*11.X.96 — †8.I.85

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 8-го січня 1985 р. по довгій недужі відійшла в за-світи довголітня і заслужена членка 26-го Відділу СУА ім. Ольги Басараб — світлої пам'яті **Юстина Прибила** на 88 році життя.

Покійна Юстина уроджена За-яць народилася 11-го жовтня 1896 року в селі Іванівка, Тернопільського повіту. До Америки приїхала в 1912 р. до сестри Анастазії, до Філядельфії, а відтак за рік до Дітройту, де і проживала до кінця своїх днів. Тут вийшла заміж за Антона Прибила. Вони виховали 2 синів Юрія і Михайла. Син Михайло помер кілька років тому.

Коли в Дітройті було заснова-но 26-ий Відділ СУА, Покійна впи-салась до нього й була членкою до кінця життя. Завжди, доки здо-ров'я служило, була в управі від-ділу, помагала при всіх імпрезах, помагала в кухні, в підприємчій комітеті. А вже найбільше працю-вала як фінансова секретарка. Покійна була на цьому пості 25 літ, як одна з довголітніх урядо-вок відділу.

Покійна належала також до Сестрицтва при Церкві Непороч-

ного Зачаття ПДМ в Гемтреку і працювала там, доки здоров'я дозволяло. Членки 26-го Відділу СУА і Сестрицтва відвідали По-кійну з прапорами і відзнаками до церкви НЗПДМ а відтак на цвинтар Монт Олівер.

Від 26-го Відділу СУА прощала Покійну Катерина Кобаса — голова, яка згадала її заслуги і прощала словами: "Спи спокійно дорога союзянко, а американська земля хай буде тобі легкою!"

Покійна залишила у глибоко-му смутку сина Юрія з дружиною, 7 внуків і 9 правнуків, сестру в Дітройті, 2 сестри в рідному краю, а також рідних і знайомих. Спи спокійно союзянко! Вічна їй пам'ять!

Управа 26-го Відділу СУА

У червні припадає сумна річниця відходу у Вічність бл. п. **Августини Хомової**. До сьогодні час не виликував болю з приводу великої втрати не тільки в родині, але й серед багатьох приятелів — усіх тих, що мали нагоду й привілей знати Покійну.

Народжена у вересні 1895 р. Августина провела ранню моло-дість в Тернополі, де закінчила початкову школу, учительську семінарію і дістала музичну освіту. Вона належала до драма-тичного гуртка й до спортивного товариства "Сокол" та була учасницею історичного здвигу "Сокола" в 1914 р. у Львові. Під час Першої світової війни Авгу-стина включилася в українську визвольну боротьбу. У 1918 р. після створення Української Галицької Армії вона працювала секретаркою у військовій канце-лярії. Коли УГА перейшла Збруч, щоб з'єднатися з армією УНР, Августина перейшла також і працювала в Кам'янці Поділь-ському, а потім доглядала вояків, які тисячами були скошені тифом.

Опинившись на півдні, в Херсонщині, Августина одру-жилася з Осипом Хомою. Згодом повернулися до Тернополя, де вона працювала в товаристві "Просвіта", в "Товаристві Опіки над дітьми й молоддю", "Жіночій Громаді", клубі "Бесіда" та в "Рідній Школі".

У 1939 р. коли совети зайняли галицькі землі, А. Хомова не поки-нула громадської праці. Вона стала завідувачкою дитячих будинків на тернопільську область. Родина Хомів чудом врятувалася від вивозу на Сибір, але проф. Осип Хома був зааш-тований.

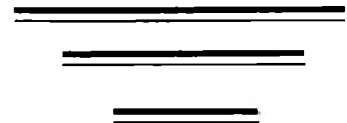
Під час німецької окупації А. Хома сама турбувалася дорос-таючими дітьми, прикладаючи усіх старань, щоб дати їм вищу освіту. У ділянці громадській, вона співпрацювала з референту-рою суспільної опіки при міській управі в Тернополі.

Коли опинилася з родиною в таборі для біженців Цуфенгаузен, вона працювала в управі табору та брала участь в Об'єднанні Українських Жінок і опікувалась пластовою молоддю.

У 1948 р. ослепилася з роди-ною в Ньюарку, Н. Дж. Тут вона включилася до праці 28-го відділу СУА, організації "Самопоміч", "Об'єднання Бувших Вояків Аме-рики", до спортивного Т-ва "Чорноморська Січ" та "Пласт Приятю". Зокрема блискуче вив'язувалася А. Хомова з свого завдання як керівник на щорічних балях дебютанток в Ньюарку.

Спомин про незвичайну й достойну людину й неустрашимо-го борця, що змагався відважно на багатьох наших фронтах, хай простелиться на могилі — китай-кою.

Леся Стадниченко

"НАШЕ ЖИТТЯ", ЧЕРВЕНЬ 1985

Юлія Кульчицька
*2.IV.94 — †23.I.85

Ділимось сумною вісткою з членами СУА, що 23-го січня 1985 р. відійшла на вічний спочинок членка 26-го Відділу СУА ім. Ольги Басараб в Гемтреку, Міч. — **Юлія Кульчицька** уроджена Савка, проживши 90 років. Покійна Юлія народилася 2-го квітня 1894 р. в селі Чайковичі повіт Рудки.

До Америки приїхала в 1910 році до Ст. Джосеф, Мізурі, вийшла заміж за Івана Кульчицького. Незабаром вони переїхали до Дітройту, Міч., де вона проживала до кінця своїх днів.

Коли в Гемтреку організувався 26-ий Відділ СУА, Покійна зараз записалася до нього й була його засновницею. Вона була довгі роки головою господарської референтури. Як добра кухарка, всі відділові імпрези, знаменито організувала. Була жертвенна на всі цілі, на сходина приходила завжди. Своїми порадами і досвідом служила нам усім, поки дозволяло їй здоров'я.

Належала також до Сестрицтва при Церкві НЗПДМ в Гемтреку. Тож членки 26-го Відділу СУА і Сестрицтва відпровадили Покійну з прапорами і відзнаками до церкви НЗПДМ, а тоді на цвинтар Монт Олівер.

На цвинтарі Покійну Юлію

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невічливих образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646.

Адреса: 108 SECOND Ave., New York, N. Y. 10003

ПОПРАВКИ

У "Нашому Житті" за березень-квітень (ч. 3-4) 1985 р.:

На ст. 18 має бути:

В пам'ять дорогого кузена бл. п. Дмитра Юрчишина складаю через 47-ий Відділ СУА в Рочестер, Н. Й. 25.00 дол. на Фонд ім. Олени Лотоцької. Ольга Жовнірович з родиною.

На ст. 32 в рубриці "Вітаємо нових членок СУА" 82-го Відділу СУА неправильно подано деякі ім'я і прізвища. Має бути:

Вітаємо ... Емілію Балабан, Стефанію Ушак, Наталію Канюгу ...

прощала Катерина Кобаса — голова 26-го Відділу СУА. Згадала її заслуги для відділу і громади. Покійна залишила в смутку дочку Марію з чоловіком, сина Александра, 3 внуки і 6 правнуків.

Спи спокійно дорога союзнячко, американська земля хай буде Тобі легкою!

Управа 26-го Відділу СУА

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$15.00, half year \$8.00, single copy \$1.50.

COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 15.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна... 15.00 дол. піврічна 8.00 дол. Поодиноке число 1.50 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валюті, в сумі яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011

©Copyright 1983 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y and at additional mailing offices" (USPS 414-660)

108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Сокальський взір "Віночки". Село Угринів. Рукав жіночої сорочки. Початок XX ст. Зі збірки Ірини Кашубинської. Власність Українського Музею в Нью-Йорку. Вишивати чорними нитками. Рисувала Ольга Трачук.

Pattern "Vinochky" for the sleeve of a woman's blouse from the Sokal' region, the village of Uhryniv. From the beginning of the 20th cent. The collection of Irina Kashubynska which was donated to the Ukrainian Museum in New York. Embroider using black thread. Pattern copied by Olga Tratchuk.